

Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu powiatu za 2017 rok

I. DANE OGÓLNE O BUDŻECIE

Budżet na 2017 rok został przyjęty uchwałą Nr XXIV/187/2016 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego w dniu 28 grudnia 2016 roku.

Dowodem na to, iż wielokrotnie ulegał on modyfikacji jest fakt podjęcia w sumie **25** uchwał dotyczących jego zmian, **13** z nich inicjowana była przez Zarząd Powiatu, który korzystał z upoważnienia danego przez Radę w zakresie dokonywania przeniesień wydatków bieżących, w tym wynagrodzeń i pochodnych (z wyjątkiem dotacji oraz majątkowych) między rozdziałami i paragrafami w ramach działu klasyfikacji budżetowej. Wywoływanie uchwał Zarządu wynikało głównie z powodu kompetencji do rozdysponowywania rezerw zgodnie z określonym przez radę celem.

Rada szczegółowo zapoznawana była przez Zarząd Powiatu z proponowanymi zmianami uchwały budżetowej, każdorazowo Komisja Budżetowo-Gospodarcza wydawała opinię w tej sprawie. Z kolei o zmianach dokonanych przez Zarząd Powiatu informowano w protokołach z prac Zarządu Powiatu lub informacji składanej bezpośrednio na Radzie przez Starostę Powiatu, w przypadku decyzji podjętych na ostatnim Zarządzie przed jej posiedzeniem. W związku z powyższym nie jest zasadne powielanie sentencji zawartych w uzasadnieniach.

Podstawowe wartości określające budżet powiatu zmieniły się w porównaniu do tych przyjętych na 2017 rok w uchwale budżetowej. Ostatecznie odzwierciedla to poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Plan zgodny z uchwałą budżetową	Plan na dzień 29.12.	Zmiana + zwiększenie - zmniejszenie
Dochody ogółem	89.772.392,00 zł	91.656.595,10 zł	+ 1.884.203,10 zł
<i>z tego:</i>			
a) dochody bieżące	a) 87.913.200,00 zł	a) 88.978.079,10 zł	+ 1.064.879,10 zł
b) dochody majątkowe	b) 1.859.192,00 zł	b) 2.678.516,00 zł	+ 819.324,00 zł
Wydatki ogółem	96.039.086,00 zł	98.344.708,72 zł	+ 2.305.622,72 zł
<i>z tego:</i>			
a) wydatki bieżące	a) 83.587.458,00 zł	a) 86.556.077,10 zł	+ 2.968.619,10 zł
b) wydatki majątkowe	b) 12.451.628,00 zł	b) 11.788.631,62 zł	- 662.996,38 zł
Wynik budżetu:			
Deficyt/ Nadwyżka	<u>6.266.694,00 zł</u>	<u>6.688.113,62 zł</u>	+ 421.419,62 zł

Podstawowe wartości określające budżet powiatu zmieniły się w porównaniu do tych przyjętych na 2017 rok w uchwale budżetowej. Ogólnie można stwierdzić, iż planowany budżet się zwiększył, a wzrost wydatków, miał wpływ na zwiększenie deficytu. Współpraca z samorządami lokalnymi zaowocowała w zakresie współfinansowania zadań bieżących i w znacznym stopniu tych inwestycyjnych na drogach. Pozytywne oddziaływanie na nasz budżet miało przypisanie dodatkowych środków z budżetu państwa, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, czy też dochodów w związku z przystąpieniem do realizacji kolejnych projektów dofinansowywanych ze źródeł zewnętrznych. Główną przyczyną zwiększenia wydatków w globalnym rozliczeniu budżetu była konieczność zabezpieczenia tych związanych z bieżącym utrzymaniem jednostek (z uwzględnieniem wynagrodzeń i pochodnych) zwłaszcza tych oświatowych. Potwierdzeniem na to było zaangażowanie na ten cel dodatkowych środków poza subwencją oświatową oraz wszelkimi dochodami uzyskanymi na te zagadnienia. Pomimo zaplanowania kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych, które z braku zewnętrznych źródeł ich sfinansowania w I półroczu podwyższyły deficyt, to ostatecznie rozpatrując planowane kwoty na koniec roku spowodowało to niewielki jego wzrost. Inwestycje zaplanowane i realizowane były w kilku dziedzinach życia powiatowego: drogi, szpitale (bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców oraz standaryzacja), oświata z naciskiem na stworzenie bazy sportowej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (boiska wielofunkcyjne, sala sportowa wraz z zapleczem). Z powodu trwających procedur, a także szukania tańszego rozwiązania częściowo musiały być one pod koniec roku przesunięte na rok 2018.

II. PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

Zbiorcze zestawienie przychodów i rozchodów budżetu powiatu przedstawia załącznik nr 3 sprawozdania.

Porównując pierwotnie uchwalony budżet na 2017 rok, a jego stan po rocznej realizacji, to planowany wynik budżetu na koniec grudnia był kwotą deficytu wyższą o ponad **420.000,00 zł.** Ostatecznie deficyt wyniósł **2.790.920,68 zł**, czyli znacznie mniej niż planowano. Wpływ na to miał fakt osiągnięcia ponadplanowych dochodów, a przede wszystkim niższa realizacja wydatków. W przypadku wydatków bieżących mniejsze jak zakładano wykonanie wynikało z tego, iż część przedsięwzięć realizowana przy współudziale środków unijnych kontynuowana będzie w roku następnym i niewykorzystane w 2017 roku środki zaangażowane zostaną wówczas na wydatki. Ponadto Zarząd Powiatu mobilizuje do racjonalizacji wydatków zwłaszcza tych bieżących, co w konsekwencji pozwoli na wzrost wskaźników Wieloletniej Prognozy Finansowej. Pozwala to na optymizm w kontekście realizacji w latach kolejnych inwestycji, a także spłatę zadłużenia. Z kolei odnosząc się do poniesionych nakładów inwestycyjnych, należy wskazać, iż płatności za niektóre wydatki majątkowe częściowo przeniesione zostały na kolejny rok. Przedłużające się rozstrzygnięcia procedur na wykonawstwo zadań inwestycyjnych były główną przyczyną tej sytuacji. Ponadto nie została rozdysponowana w pełni rezerwa na cele inwestycyjne.

Rada Powiatu podjęła decyzję, iż przewidziane do realizacji inwestycje w cyklu dwuletnim finansowane będą w znacznym stopniu z emitowanych obligacji. Ostatecznie na 2017 rok w planie pozostała kwota **2.700.000,00 zł**.

Konsekwencją rozliczenia budżetu uwzględniając przychody i rozchody budżetu z 2017 roku było wygenerowanie tzw. „wolnych środków”. Na uwagę zasługuje fakt, iż znaczna część tzw. „wolnych środków” z rozliczenia roku 2016 nie została w roku 2017 zaangażowana. Wobec powyższego ostateczna wysokość z tego tytułu za lata 2016-2017 wynosi ogółem **6.069.192,99 zł**. Priorytetem dla gospodarki finansowej powiatu będzie sfinansowanie kontynuowanych oraz założonych do realizacji w kolejnym roku przedsięwzięć inwestycyjnych, a także zaistniała możliwość przyspieszenia spłaty rozłożonych w czasie rat kredytów.

Ostatecznie Zarząd Powiatu zaproponuje Radzie w kolejnym roku stosowne kierunki działania w tym zakresie, biorąc pod uwagę także możliwość nie pobierania pełnej kwoty obligacji, aby wykorzystać na ww. cel „wolne środki”.

Szczegółowa informacja na temat osiągniętych w 2017 roku przychodów i zrealizowanych rozchodów przedstawia się jak poniżej.

PRZYCHODY - 3.344.292,68 zł:

- tzw. „wolne środki”, w wysokości **644.292,68 zł**, które powstały z rozliczeń lat ubiegłych - środki te pochodzą z ostatecznego rozliczenia budżetu roku 2016 oraz częściowo jeszcze z roku 2015,
- wyemitowane obligacje na kwotę **2.700.000,00 zł**.

ROZCHODY - 553.372,00 zł, z tego:

- kwota **217.660,00 zł** - kredyt zaciągnięty w 2012 roku na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów, w tym również na refundację już poniesionych kosztów,
- kwota **335.712,00 zł** - kredyt zaciągnięty w 2013 roku na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów, w tym również na refundację już poniesionych kosztów.

Należy również dodać, iż powiat od wielu lat posiada możliwość korzystania z środków pochodzących z uruchomionego kredytu w rachunku bieżącym.

III. ANALIZA PORÓWNAWCZA PLANOWANYCH DOCHODÓW I WYDATKÓW Z ICH WYKONANIEM

DOCHODY

Poniżej została zaprezentowana szczegółowo roczna realizacja dochodów i wydatków w stosunku do ostatecznego planu, wynikającego z uchwały Nr XXXVI/189/2016 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zmian budżetu powiatu na 2017 rok.

	Plan	Wykonanie
Ogółem	91.656.595,10 zł	92.431.346,66 zł
z tego:		
- dochody bieżące	88.978.079,10 zł	89.701.556,64 zł
- dochody majątkowe	2.678.516,00 zł	2.729.790,02 zł
1) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w par. 205 - płatności w zakresie budżetu środków europejskich (<i>bieżące</i>)	592.820,00 zł	521.766,19 zł
2) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w par. 205 - współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy (<i>bieżące</i>)	59.445,00 zł	45.641,30 zł

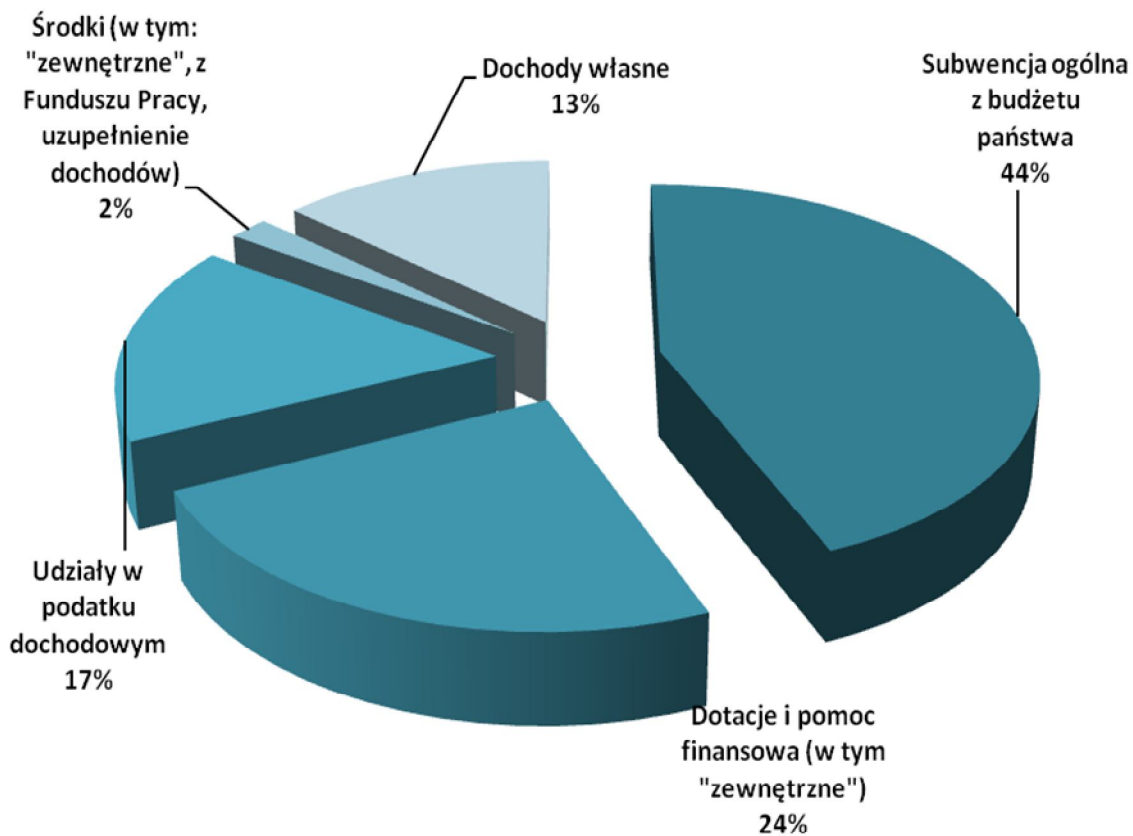
<p>3) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - płatności w zakresie budżetu środków europejskich (<i>bieżące</i>)</p>	832.982,00 zł	731.642,97 zł
<p>4) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy (<i>bieżące</i>)</p>	76.562,00 zł	63.419,49 zł
<p>5) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - płatności w zakresie budżetu środków europejskich (<i>majątkowe</i>)</p>	120.905,00 zł	120.905,43 zł
<p>6) dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2, pkt 5 lit. c i d oraz pkt 6 ustawy (<i>majątkowe</i>)</p>	12.401,00 zł	12.224,98 zł

7) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	9.523.528,10 zł	9.375.358,72 zł
8) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	8.000,00 zł	8.000,00 zł
9) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	16.840,00 zł	16.829,04 zł
10) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu	6.792.921,00 zł	6.769.483,39 zł
11) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związane z realizacją dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty stanowiących pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	812.530,00 zł	807.897,15 zł
12) dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	508.188,00 zł	508.187,18 zł
13) dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	328.405,00 zł	326.330,23 zł
14) dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	1.146.460,00 zł	1.146.230,10 zł

15) dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	140.728,00 zł	132.158,65 zł
16) dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	1.722.970,00 zł	1.722.169,86 zł
17) środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	382.598,00 zł	382.597,70 zł
18) środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł - finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej	59.422,00 zł	378.681,53 zł
19) środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków powiatów gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	100.000,00 zł	100.000,00 zł
20) środki z Funduszu Pracy otrzymane przez powiat z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy	723.900,00 zł	723.900,00 zł
21) subwencje ogólne z budżetu państwa		
w tym:	40.554.044,00 zł	40.554.044,00 zł
<i>a) część oświatowa</i>	<i>34.144.290,00 zł</i>	<i>34.144.290,00 zł</i>
<i>b) część wyrównawcza</i>	<i>5.577.412,00 zł</i>	<i>5.577.412,00 zł</i>

c) część równoważąca	832.342,00 zł	832.342,00 zł
22) środki na uzupełnienie dochodów powiatów	227.920,00 zł	227.920,00 zł
23) podatek dochodowy od osób fizycznych	14.582.607,00 zł	14.913.591,00 zł
24) podatek dochodowy od osób prawnych	377.556,00 zł	447.662,84 zł
25) wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	182.000,00 zł	182.000,00 zł
26) dochody własne	11.770.863,00 zł	12.212.704,91 zł

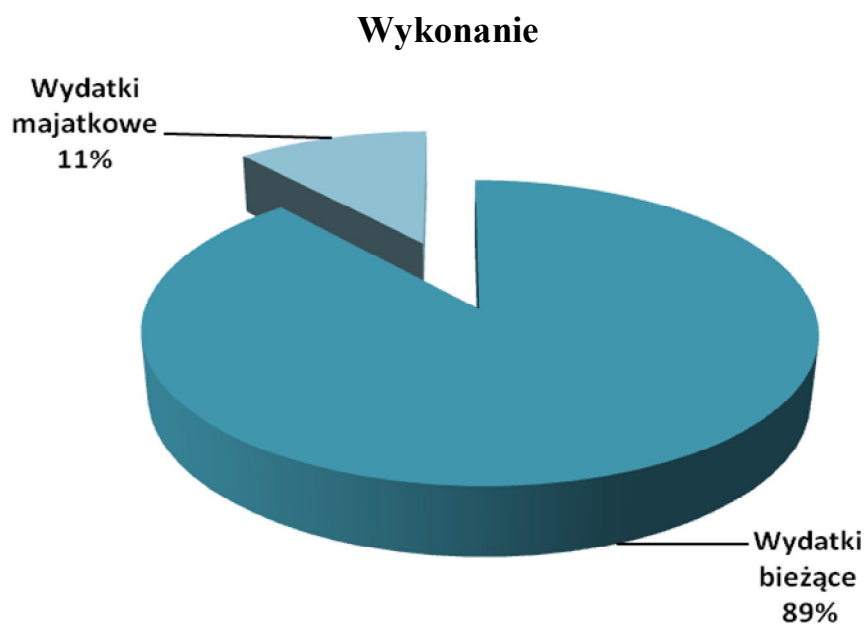
Zgodnie z załącznikiem nr 1 do sprawozdania.

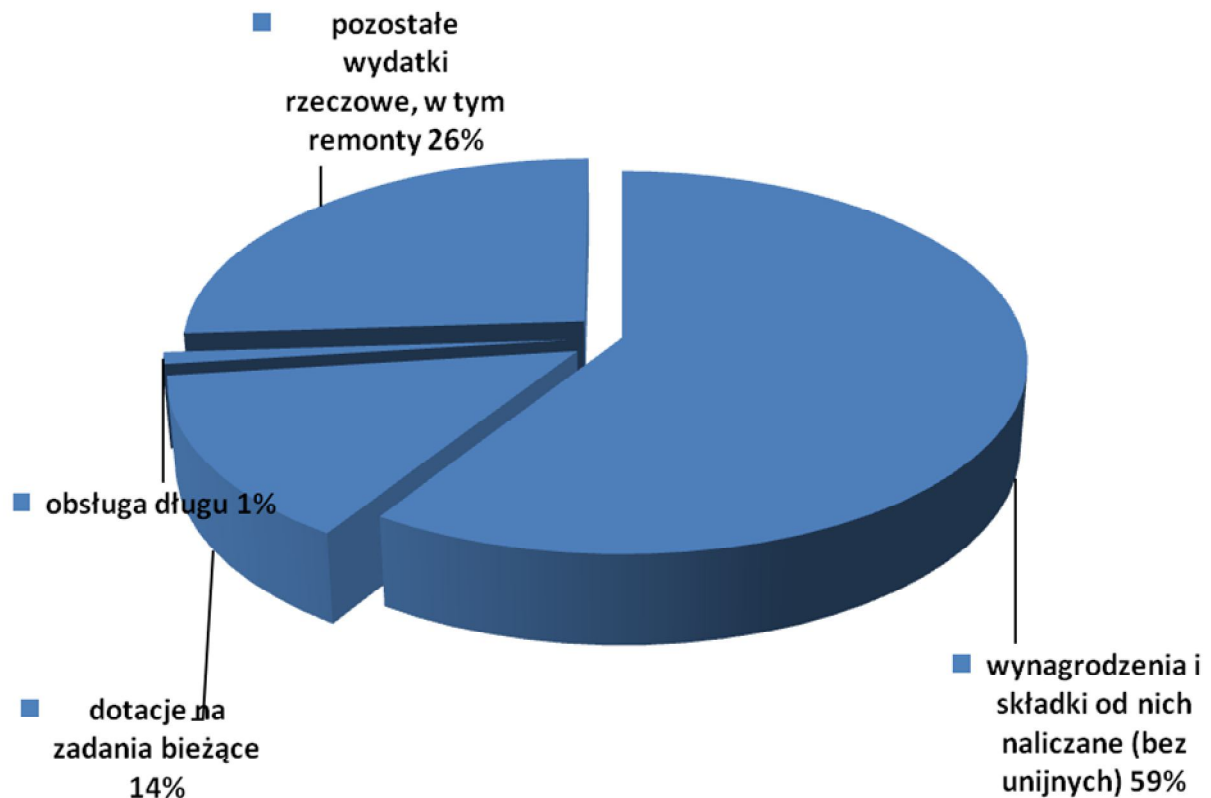
WYDATKI

	Plan	Wykonanie
Ogółem	98.344.708,72 zł	95.222.267,34 zł
z tego:		
1. wydatki bieżące ogółem, w tym:	86.556.077,10 zł	84.445.244,56 zł
<i>1) wydatki bieżące jednostek budżetowych</i>	<i>67.820.496,10 zł</i>	<i>66.458.026,01 zł</i>
z czego:		
a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane	50.017.789,00 zł	49.653.606,63 zł
b) wydatki statutowe jednostek budżetowych	17.802.707,10 zł	16.804.419,38 zł
<i>2) wydatki na dotacje na zadania bieżące</i>	<i>12.026.080,00 zł</i>	<i>12.000.007,68 zł</i>
<i>3) wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych</i>	<i>4.410.453,00 zł</i>	<i>4.253.234,11 zł</i>
<i>4) wydatki na obsługę długu publicznego</i>	<i>430.118,00 zł</i>	<i>420.717,75 zł</i>
<i>5) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3</i>	<i>1.868.930,00 zł</i>	<i>1.313.259,01 zł</i>
2. wydatki majątkowe ogółem	11.788.631,62 zł	10.777.022,78 zł
z tego:		
<i>1) wydatki na dotacje na zadania majątkowe</i>	<i>1.718.657,00 zł</i>	<i>1.380.259,26 zł</i>
<i>2) wpłaty na państwowy fundusz celowy</i>	<i>96.110,00 zł</i>	<i>96.109,18 zł</i>
<i>3) pozostałe wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne</i>	<i>9.652.061,00 zł</i>	<i>8.992.839,43 zł</i>
<i>4) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3</i>	<i>321.803,62 zł</i>	<i>307.814,91 zł</i>

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Wydatki bieżące – wykonanie

IV. CHARAKTERYSTYKA DOCHODÓW WEDŁUG UKŁADU RODZAJOWEGO ORAZ ICH REALIZACJA

DOTACJE

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w par. 205

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

Grupa zadań - projektów objętych tym dofinansowaniem obejmowała realizację zadań, na które jednostki organizacyjne za pośrednictwem budżetu powiatu uzyskały dotacje. Dofinansowaniem

planowano objąć zadania bieżące i inwestycyjne. Ogółem planowana w budżecie kwota na realizację projektów opiewała na sumę **1.695.115,00 zł**. Ostateczny wpływ środków na koniec miesiąca grudnia wyniósł **1.495.600,36 zł**, co oznaczało 88,23% w stosunku do założonego planu. Z uwagi na zmianę klasyfikacji budżetowej rozgraniczono środki pochodzące z poprzedniej perspektywy finansowej i te z obecnej.

W omawianym roku uzyskano środki na realizację niżej wymienionych projektów.

- „Nowe kwalifikacje twoją szansą” - przypisane w Starostwie Powiatowym, celem projektu jest podniesienie zdolności do zatrudniania uczniów, poprzez podniesienie ich kwalifikacji - **17.000,00 zł**.
- „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dofinansowaniem został objęty zakup inwestycyjny - samochód osobowy przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych na kwotę **74.147,55 zł** oraz wydatki bieżące w wysokości **921.838,30 zł**. Okres realizacji projektu ustalono na lata 2016-2018, jednak faktycznie rozpoczął się od 2017 roku w cyklu dwuletnim.
- „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach”, finansowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach tego projektu objęto dofinansowaniem zadania bieżące i majątkowe. Na zadania bieżące przekazano kwotę **201.879,15 zł**, czyli 95,69% do planowanych **210.977,00 zł**. Natomiast środki na wydatki majątkowe otrzymaliśmy w wysokości **58.982,86 zł**, tj. 99,73%.
- „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa w powiecie czarnkowsko -trzcianeckim”. Zadanie realizowane będzie w latach 2017-2019 przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w partnerstwie ze stowarzyszeniem Fundacja AKME. Przedsięwzięcie obejmuje swym wsparciem zadania bieżące i jest współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2017 roku odnotowano wpływ w wysokości **221.752,50 zł**, czyli 99,99 % do planu.

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących

Najbardziej liczną grupę dotacji stanowiły te, które przekazywane były z budżetu państwa na zadania rządowe zlecone powiatowi do ich realizacji. Do zadań finansowanych z ww. dotacji na realizację **zadań bieżących** należały:

- prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa,
- gospodarka gruntami i nieruchomościami,
- zadania z zakresu geodezji i kartografii,

- działalność Nadzoru Budowlanego,
- utrzymanie stanowisk wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej,
- zorganizowanie kwalifikacji wojskowej na terenie powiatu,
- działania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych,
- gospodarka gruntami i nieruchomościami,
- nieodpłatna pomoc prawna,
- szkoły podstawowe specjalne - wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne,
- gimnazja specjalne - wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczebne,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego,
- pozostałe wydatki obronne.

Należy zaznaczyć, iż w zakresie środków na składki ubezpieczenia zdrowotnego w Powiatowym Urzędzie Pracy, Wojewoda nadzorował ich wysokość. Zapotrzebowanie w tym względzie okazało się na niższym poziomie jak wstępnie szacowano. W 2017 roku otrzymaliśmy **2.800,00 zł** z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o Karcie Polaka.

W ramach dotacji na zadania zlecone **majątkowe** Wojewoda przyznał dofinansowanie na zakup zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Czarnkowie w kwocie **8.000,00 zł**, wykorzystano w 100%.

Ostatecznie dla naszego powiatu zaplanowano na zadania zlecone ogółem kwotę **9.531.528,10 zł**, z czego przekazano **9.383.358,72 zł**, tj. 98,45%.

Powiat otrzymuje również z budżetu państwa środki na zadania bieżące realizowane na podstawie zawartych porozumień. Na ten cel uzyskano środki związane z finansowaniem specjalistycznych badań (ekspertyz) w ramach przeprowadzonej kwalifikacji wojskowej. Zadanie to było realizowane tak jak w latach ubiegłych w znacznym stopniu już w I półroczu. Ostatecznie przekazano na ten cel odpowiednio do faktycznych potrzeb kwotę **1.840,00 zł**. Ponadto w roku 2017 powiat uzyskał na podstawie porozumienia zawartego z Ministerstwem Edukacji Narodowej środki związane z realizacją programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Na to zadanie otrzymano środki w wysokości **14.989,04 zł**, co stanowiło 99,93% planu.

W ramach przyznanych w planie dotacji celowych z budżetu państwa, dofinansowaniem objęto również zadania własne powiatu. Na ten cel przekazano ogółem środki na poziomie **6.769.483,39 zł**, czyli 99,65% w stosunku do planowanych **6.792.921,00 zł**. W omawianym roku dofinansowaniem objęto tylko **zadania bieżące**, przede wszystkim wydatki związane z działalnością domów pomocy społecznej. W trakcie roku dwukrotnie dokonywano korekty planowanej wysokości dotacji pod kątem wykorzystania miejsc finansowanych wg starych zasad i nowych kosztów utrzymania oraz zwiększenie w związku z koniecznością dofinansowania remontów. Ostateczny bilans zmian z tego zakresu to zmniejszenie o **256.887,00 zł**, wobec czego planowana kwota wyniosła **6.743.212,00 zł**, a uzyskano na ww. cel **6.725.046,04 zł**, czyli 99,73%.

Ponadto, w ramach ww. kwoty przypisano w planie **49.709,00 zł** i uzyskano dotację w wysokości **44.437,35 zł**, z przeznaczeniem na sfinansowanie wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej w związku z ustawą z dnia 15 września 2017 roku o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej.

W związku z przepisami ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci przypisano także w budżecie dotację z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związane z realizacją dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty stanowiących pomoc państwa w wychowaniu dzieci. W powiecie dofinansowaniem tym objęto dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych. Z planowanej kwoty **812.530,00 zł** zapotrzebowano **807.897,15 zł**, tj. 99,43 %.

Dotacje celowe otrzymane od innych samorządów na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego oraz pomoc finansowa

Tak jak w latach poprzednich powiat współpracował z gminnymi jednostkami samorządu terytorialnego, co zaowocowało przypisaniem w planie dochodów w formie dotacji środków na zadania bieżące jak i majątkowe. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagało to zawarcia stosownych porozumień (umów). Zakres zadań objętych dofinansowaniem w ramach dotacji na zadania bieżące od lat obejmuje te same dziedziny. W głównej mierze dotyczyły one szeroko pojętej „opieki społecznej”, gdzie też zauważalne są najbardziej dynamiczne zmiany w planowanych kwotach tego dochodu. Ta sytuacja wynikała z wykorzystywania różnych instrumentów w kierowaniu się dobrem dziecka jakie stwarza ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dodatkowo towarzyszą temu niestety trudności w nadążaniu w określonych terminach z przygotowywaniem stosownych dokumentów, będących podstawą do przekazania środków. Samorządy gminne wspierają głównie zadania bieżące z zakresu oświaty, pomocy społecznej, kultury, sportu, a także promocji.

Pozyskano także dość znaczące wsparcie zaliczane do grupy majątkowej. Źródłem współfinansowania tej grupy wydatków stanowiła pomoc finansowa pochodząca od samorządów gminnych.

Ogółem można stwierdzić, iż dochody z tytułu zawartych porozumień wpłynęły adekwatnie do wspólnie zrealizowanych zadań. Różnice w stosunku do planowanych kwot wynikały z zaokrągleń, stopnia celowego wykorzystania środków.

Poniżej przedstawiona została szczegółowa analiza wpływu dotacji, uwzględniając poszczególne grupy samorządów będących dysponentem środków.

Dotacje uzyskane od gmin na zadania bieżące - kwota otrzymana na zadania bieżące wynosiła **326.330,23 zł**, tj. 99,37%, z kwoty **328.405,00 zł** w tym:

- Samorząd Trzcianecki - tytułem:

- partycypowania w utrzymaniu pomieszczenia w Młodzieżowym Domu Kultury w Trzciance, wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance oraz wynagrodzeniu jednej osoby - **44.042,83 zł**,
- partycypowania w kosztach funkcjonowania Hali Widowiskowo-Sportowej w Trzciance - **247.287,40 zł**,
- współdziałanie przy realizacji zadań przypisanych do Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance z zakresu:
 - promocji poprzez sport, polegającej na organizacji ogólnopolskiego turnieju szachowego p.n. „VII Memoriał szachowy im. Ferdynanda Dziedzica - Mistrzostwa Polski w Szachach Szybkich” - **15.000,00 zł**,
 - organizacji ulicznego biegu im. Tadeusza Zielińskiego i wyścigów rowerowych - **20.000,00 zł**.

Dotacje otrzymane od powiatów na zadania bieżące - kwota wpływu wynosiła ogółem **1.146.230,10 zł**, co stanowiło 99,98% z kwoty **1.146.460,00 zł** planu, tytułem kosztów związanych z utrzymywaniem dzieci pochodzących z innych powiatów na terenie naszego powiatu, w tym:

- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, ogółem uzyskano dochód **532.193,64 zł**, z tego:
 - Powiat Strzelecko-Drezdenecki – **40.071,66 zł**,
 - Miasto Poznań – **39.063,18 zł**,
 - Miasto Bydgoszcz – **40.071,66 zł**,
 - Miasto Konin – **39.063,18 zł**,
 - Powiat Kamiennogórski – **40.071,66 zł**,
 - Powiat Tarnogórski – **39.063,18 zł**,
 - Powiat Gorzowski – **43.271,99 zł**,
 - Powiat Nowotomyski – **80.143,32 zł**,
 - Powiat Policki – **39.063,18 zł**,
 - Powiat Myśliborski – **132.310,63 zł**;
- w rodzinach zastępczych, ogółem odnotowano wpływ w wysokości **614.036,46 zł**, w tym:
 - Powiat Strzelecko-Drezdenecki – **47.252,79 zł**,
 - Powiat Wejherowski – **9.792,30 zł**,
 - Powiat Rycki – **12.561,30 zł**,
 - Miasto Poznań – **7.920,00 zł**,
 - Powiat Łobeski – **36.000,00 zł**,
 - Powiat Ostrzeszowski - **14.400,00 zł**,
 - Powiat Obornicki - **14.400,00 zł**,
 - Powiat Pilski – **50.924,57 zł**,
 - Miasto Bydgoszcz - **7.905,60 zł**,
 - Powiat Świdwiński – **25.884,83 zł**,
 - Miasto Konin – **60.147,88 zł**,
 - Miasto Szczecin – **14.228,34 zł**,

- Miasto Gdańsk - **7.920,00 zł**,
- Powiat Żniński - **24.000,00 zł**,
- Powiat Lipnowski – **12.000,00 zł**,
- Powiat Kamiennogórski - **14.900,00 zł**,
- Powiat Szczecinecki – **50.400,00 zł**,
- Powiat Radomszczański - **13.834,80 zł**,
- Powiat Sępoleński – **99.419,13 zł**,
- Miasto Łódź – **27.209,01 zł**,
- Powiat Poznański – **41.097,20 zł**,
- Powiat Nowosolski - **9.838,71 zł**,
- Powiat Parczewski - **12.000,00 zł**.

Pomoc finansowa w formie dotacji w 2017 roku w budżecie zgodnie z zawartymi umowami została zaplanowana w wysokości ogółem **1.863.698,00 zł**. Środki te przypisano zarówno na zadania bieżące jak i inwestycje. Samorządy gminne adekwatnie do wspólnie zrealizowanych zadań przekazały ostatecznie kwotę **1.854.328,51 zł**, czyli na poziomie 99,50%.

Zakres udzielonej powiatowi pomocy finansowej został szczegółowo przedstawiony poniżej.

Zadania bieżące - uzyskano **132.158,65 zł**:

- wsparcie dofinansowania działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej, w których uczestniczyli mieszkańcy poszczególnych gmin, wspomagając w ten sposób udział powiatu w ich finansowaniu, z tego – **60.429,05 zł**:
 - Gmina Drawsko – **2.670,37 zł**,
 - Miasto i Gmina Trzcianka – **14.218,60 zł**,
 - Gmina Wieleń – **10.837,30 zł**,
 - Gmina Krzyż Wlkp. – **7.820,23 zł**,
 - Gmina Lubasz – **4.265,58 zł**,
 - Miasto Czarnków – **9.953,02 zł**,
 - Gmina Czarnków – **10.663,95 zł**.
- realizacja przedsięwzięcia p.n. „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i inwentarskich na terenie powiatu czarnkowsko-trzcieńskiego w 2017 roku” - **25.154,03 zł**:
 - Gmina Drawsko – **2.269,70 zł**,
 - Miasto i Gmina Trzcianka – **5.272,75 zł**,
 - Gmina Wieleń – **3.415,06 zł**,
 - Gmina Krzyż Wlkp. – **2.140,08 zł**,
 - Gmina Lubasz – **2.158,01 zł**,
 - Miasto Czarnków – **1.128,60 zł**,
 - Gmina Czarnków – **4.534,01 zł**,
 - Gmina Połajewo – **4.235,82 zł**.
- Gmina Czarnków - **13.939,18 zł**, z tego:

- partycypowanie w kosztach remontu Sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Czarnkowie - **2.985,45 zł**,
- partycypowanie w kosztach zatrudnienia animatorów sportu na kompleksie boisk „Orlik” przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie w okresie od marca do listopada br. - **5.541,73 zł**,
- środki na „Montaż znaku aktywnego B-20 (stop) z radarem na skrzyżowaniu dróg Powiatowych ul. Szkolnej i ul. Wiejskiej” w Śmieszkowie - **5.412,00 zł**.
- Gmina Drawsko:
 - remont kanalizacji burzowej w Pęcckowie przy drodze powiatowej – ul. Powstańców Wlkp. - **32.636,39 zł**.

Zadania inwestycyjne - otrzymano **1.722.169,86 zł**, czyli. 99,95%, tytułem dofinansowania:

- Miasto i Gmina Trzcianka – **901.880,94 zł**, z tego:
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka” – **800.000,00 zł**,
 - „Przebudowa drogi – budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1333 P w miejscowości Biernatowo -**50.052,29 zł**,
 - „Przebudowa drogi – budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1333 P w miejscowości Teresin” -**49.622,65 zł**,
 - dofinansowanie wykupu gruntu pod chodnikiem przy drodze powiatowej nr 1324P w miejscowości Runowo – **2.206,00 zł**;
- Gmina Wielen – **62.635,56 zł**:
 - „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1338P, ul. Mężykowska w Wieleniu”;
- Gmina Lubasz - **409.225,00 zł**, z tego:
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka-Sokołowo” – **363.725,00 zł**,
 - „Wykonanie dokumentacji budowlano-wykonawczych ścieżek rowerowych na terenie Miasta Czarnków, Gminy Czarnków oraz Gminy Lubasz” – **45.500,00 zł**;
- Miasto Czarnków – **45.500,00 zł**:
 - „Wykonanie dokumentacji budowlano-wykonawczych ścieżek rowerowych na terenie Miasta Czarnków, Gminy Czarnków oraz Gminy Lubasz”;
- Gmina Czarnków – **109.204,25 zł**, z tego:
 - „Rozbudowa drogi – budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne” – **37.207,50 zł**,
 - „Wykonanie dokumentacji budowlano-wykonawczych ścieżek rowerowych na terenie Miasta Czarnków, Gminy Czarnków oraz Gminy Lubasz” – **45.500,00 zł**,
 - zakup rzutników na Salę Konferencyjną Starostwa - **9.000,00 zł**,
 - zakup urządzeń chłodząco-wentylujących na Salę Konferencyjną Starostwa w Czarnkowie – **17.496,75 zł**;
- Gmina Połajewo – **193.724,11 zł**, z tego :
 - „Przebudowa drogi – przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P i 1353P

w miejscowości Młynkowo” – **78.980,51 zł**,

(Środki Gminy Połajewo z dotacji celowej tytułem pomocy finansowej ostatecznie stanowiły kwotę **78.980,51 zł**. Pierwotnie gmina przekazała na realizację zadania kwotę **79.773,86 zł**. Jednakże, kwota ta uległa zmniejszeniu o dodatkowe źródło dochodu, które pozyskano z należnej od wykonawcy kary w kwocie **793,35 zł** za nieterminowe wykonanie przedmiotu umowy - 50% udział gminy w finansowaniu zadania. Ogółem wartość zrealizowanego zadania opiewa na kwotę **79.773,86 zł**.),

- „Przebudowa drogi – budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P w miejscowości Młynkowo” – **14.760,00 zł**,
- „Przebudowa drogi – budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Boruszyn” – **60.684,37 zł**,
- „Przebudowa drogi – przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Tarnówko” – **39.299,23 zł**.

Dotacje z funduszy celowych

Kolejnym rodzajem wsparcia finansowego jakie uzyskaliśmy na realizację zadań w grupie dotacji były środki z Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Programu Rozwoju Szkolnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2017. Dofinansowaniem objęto zadania inwestycyjne. Ogółem planowano kwotę **508.188,00 zł**, uzyskano 99,99%, czyli **508.187,18 zł**.

Fundusz Wsparcia

- „Przebudowa pomieszczeń garażowych w obiekcie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Czarnkowie polegającej na wykonaniu: posadzki żywicznej w garażu o powierzchni 220 m², posadzki przemysłowej w myjni o powierzchni 56 m² oraz odwodnienia liniowego przed garażami o długości 26 mb” - **81.999,18 zł**, w tym środki:
 - własne powiatu - **74.999,18 zł**,
 - Miasta Czarnków - **7.000,00 zł**.

Ministerstwo Sportu i Turystyki

- „Budowa boisk wielofunkcyjnych i siłowni zewnętrznych przy: Liceum Ogólnokształcącym w Trzciance, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance i Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.” - **426.188,00 zł**. Środki uzyskano z tytułu refundacji części poniesionych nakładów na zadanie.

ŚRODKI

Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

Ogółem planowana kwota z ww. tytułu wynosiła **382.598,00 zł**, z czego przekazano **382.597,70 zł**, czyli 99,99%. Pozyskane wsparcie pochodziło z dwóch źródeł, wskazanych poniżej.

Środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

Kwota otrzymana na zadania bieżące wynosiła **84.000,00 zł**, tj. 100,00%. Dofinansowanie przyznano na przedsięwzięcie „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i inwentarskich na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego w 2017 roku”.

Środki pochodzące z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Od lat otrzymujemy środki w związku z realizacją wypłat ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i wprowadzenie upraw leśnych. Realizacja dochodu przebiegała prawidłowo, adekwatnie do potrzeb w danym roku. W 2017 roku odnotowano wpływ w wysokości **298.597,70 zł**, czyli 99,99 % do planu.

Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł - finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej

Ogółem planowana kwota z ww. tytułu wynosiła **59.422,00 zł**, a przekazano **378.681,53 zł**.

Zaplanowana kwota **10.674,00 zł** wynikała z kontynuacji przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie realizacji projektu „Poznajemy dualny system kształcenia”. Projekt zakończył się w 2017, środki na ww. cel pochodzą z Fundacji Rozwoju Edukacji - Narodowa Agencja Programu Erasmus +. Niestety płatność końcowa, stanowiąca refundację poniesionych kosztów kwalifikowanych nastąpi dopiero w 2018 roku.

W związku z realizacją programu Erasmus +, projekt „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919” przypisano do planu kwotę **8.748,00 zł**. Narodowa Agencja Programu Erasmus + przekazała do powiatu po ostatecznym rozliczeniu ww. wieloletniego przedsięwzięcia **63.610,45 zł**.

Ponadto **40.000,00 zł** w planie wynikało z przystąpienia do realizacji kolejnego zadania w ramach programu Narodowej Agencji Erasmus+, projektu „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 BIS”. Okres realizacji projektu ustalono na lata 2017-2019. W 2017 roku odnotowano wpływ w wysokości **315.071,08 zł**.

Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatowych), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Trzcianka przekazało **100.000,00 zł** tytułem współfinansowania realizacji inwestycji „Przebudowy drogi powiatowej nr 1316P Straduń- Trzcianka”.

Środki z Funduszu Pracy

Od 2014 roku zmieniły się zasady określone w ustawie o promocji i instytucjach rynku pracy, gdzie Minister właściwy do spraw pracy w latach 2014-2017 przekazywał samorządom powiatowym z Funduszu Pracy:

- 5,00% algorytmu środków Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy pełniących funkcje doradców klienta (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi),
- 2,00% algorytmu środków Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów nagród i składek na ubezpieczenie społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy ze szczególnym uwzględnieniem pracowników pełniących funkcje doradców klienta i kadry kierowniczej.

Ostatecznie uzyskano wpływ z 5,00 % w wysokości **337.400,00 zł**. Natomiast aby uzyskać środki z puli 2,00% należało spełnić dodatkowe warunki określone ustawą między innymi poprzez osiągnięcie najwyższej efektywności działania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych. Z tego zakresu otrzymano wpływ **135.000,00 zł**. Ponadto Fundusz Pracy przekazał dodatkowo kwotę **251.500,00 zł** na nagrody specjalne ze szczególnym uwzględnieniem pracowników, którzy uzyskują najlepsze wskaźniki efektywności oraz na sfinansowanie zadań określonych w ustawie o promocji i instytucjach rynku pracy.

Odnosząc się już do samego wykonania, to wzorem poprzednich lat również odnotowano 100,00% jego realizację ogółem na kwotę **723.900,00 zł**.

SUBWENCJA OGÓLNA

Zdecydowanie największym pod względem wysokości źródłem dochodów w budżecie powiatu otrzymywanym z budżetu państwa jest subwencja ogólna. Wysokość planowanej subwencji do ogółem planowanych dochodów powiatu na koniec roku stanowiła 43,88%. Dochód ten bezpośrednio przekazywany był przez Ministerstwo Finansów i tak jak co roku odnotowano jego 100,00% realizację, uzyskując **40.554.044,00 zł**. Odnosząc się do poszczególnych kwot jakie były pierwotnie wskazane w budżecie, to przyznana ostatecznie kwota wynikająca z przyjętej ustawy budżetowej była niższa o **308.698,00 zł** (część oświatowa). Oprócz zmiany wynikającej z ustawy budżetowej państwa, decyzją Ministra Finansów dokonano w trakcie roku zwiększenia części oświatowej subwencji ogólnej. Zmiana ta wynikała ze złożenia przez Powiat wniosków

o dodatkowe wsparcie z rezerwy celowej państwa. Wynikiem starań było uzyskanie dodatkowych środków w wysokości **95.000,00 zł**, na dofinansowanie:

- kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela, albo z art. 225 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe, w tym także przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 ustawy – Karta Nauczyciela - **50.000,00 zł**,
- doposażenie pomieszczeń w szkołach rozpoczynających kształcenie w zawodach, w których szkoły te dotychczas nie prowadziły kształcenia, w tym do przeprowadzenia egzaminów praktycznych potwierdzających kwalifikacje w szkołach rozpoczynających kształcenie w roku 2017 - **45.000,00 zł**.

Ostatecznie udziały poszczególnych części subwencji ogólnej dla powiatu w 2017 roku zostały przedstawione w **pkt III** niniejszego sprawozdania.

Środki na uzupełnienie dochodów powiatu

Zgodnie z zapisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, oprócz tych wspomnianych wyżej, przewiduje się również kolejne źródło także w formie subwencji – środki z budżetu państwa tytułem uzupełnienia subwencji ogólnej. W wyniku podziału tej rezerwy celowej, do budżetu został przypisany i przekazany w pełnej wysokości dochód na poziomie **227.920,00 zł**.

UDZIAŁY W PODATKU DOCHODOWYM

Na uwagę zasługuje fakt, iż realizacja dochodów z tytułu udziału powiatu w podatkach dochodowych jest specyficzna, gdyż ich ostateczne rozliczenie dokonuje się dopiero w miesiącu lutym następnego roku.

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych

W ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (niezmiennie) określony został 10,25% udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu. Kwota zaplanowana dla powiatu na 2017 rok została oszacowana przez Ministerstwo Finansów na poziomie **14.582.607,00 zł**. Ostatecznie uzyskano wpływ środków w wysokości **14.913.591,00 zł**, co stanowiło 102,27% planu. Porównując z założeniami Ministerstwa Finansów, to ponadplanowe środki w stosunku do zakładanych wyniosły **330.984,00 zł**.

Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych

Ponadplanowy wynik odnotowano również w przypadku udziału w podatku od osób prawnych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż jego realizacja uzależniona była od kondycji finansowej firm, które wnoszą opłaty z tytułu podatku na rzecz naszego powiatu (liczba współpracujących z powiatem na koniec 2017 roku Urzędami Skarbowymi zlokalizowanymi na terenie całego kraju wynosiła 19). Wpływ jaki uzyskano za 2017 rok opiewał na **447.662,84 zł**, co oznaczało 118,57% w stosunku do planowanej kwoty.

DOCHODY WŁASNE

Ostatnią pozycję w analizie dochodów stanowi bardzo różnorodna grupa dochodów własnych. Plan dochodów wielokrotnie ulegał zmianie, adekwatnie do pojawiających się nowych możliwości ich pozyskania, a także ponadplanowego wykonania. Niemniej jednak w niektórych paragrafach zdarzała się konieczność korygowania ujemnego z uwagi na zawyżony plan w stosunku do możliwości ich pozyskania w trakcie roku. Wobec powyższego należało na bieżąco je monitorować i jednocześnie wprowadzać ograniczenia względem wydatkowania środków. Jak wynika z powyższego sytuacja w zakresie dochodów własnych była bardzo dynamiczna.

Ostateczna wysokość planowanych dochodów własnych ogółem na koniec 2017 roku wynosiła **11.952.863,00 zł**, natomiast osiągnięty wpływ w wysokości **12.394.704,91 zł**, stanowił 103,70% planu.

Pozyskane dochody według poszczególnych źródeł przedstawiały się następująco:

- wpływy z opłaty komunikacyjnej oraz opłat za wydanie prawa jazdy **2.346.778,40 zł**
- wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie, służebności **58.138,69 zł**
- wpływy z opłat rocznych za umieszczenie urządzeń w pasie drogi **463.589,69 zł**
- odpłatność za przeglądy techniczne pojazdów **532.577,65 zł**
- wpływy z różnych opłat i kar pieniężnych (w tym środki przekazane przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego - 10,00% wpływów za pobór wód i odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego i składowanie odpadów na terenie powiatu) **217.107,57 zł**
- wpływy z tytułu zadań ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej **558.904,48 zł**
- wpływy z kart wędkarskich **3.010,00 zł**
- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostki samorządu terytorialnego oraz umów o podobnym charakterze **433.445,91 zł**
- wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości **60.567,36 zł**
- odpłatność pensjonariuszy domów pomocy społecznej **5.587.505,13 zł**

- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	<i>15.735,21 zł</i>
- odsetki od środków na rachunku bankowym	<i>41.640,96 zł</i>
- otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	<i>12.685,58 zł</i>
- piecza zastępcza - dochody z gmin	<i>484.572,29 zł</i>
- dochód z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	<i>74.632,95 zł</i>
- 5% z dochodu uzyskiwanego na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, a także 25% z dochodu z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa	<i>372.024,70 zł</i>
- wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	<i>68.777,14 zł</i>
- wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	<i>182.000,00 zł</i>
- dochody pozostałe wyżej nie wymienione	<i>881.011,20 zł</i>

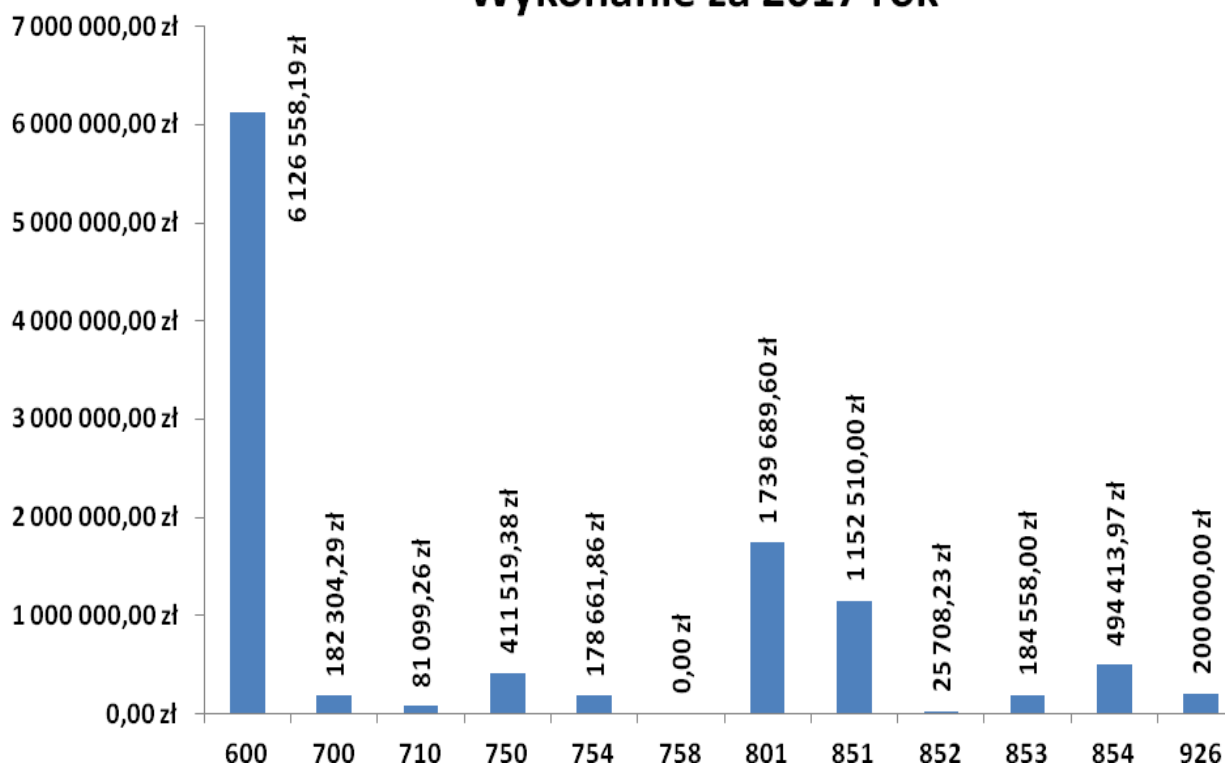
Tytułem uzupełnienia sfery dochodowej budżetu należy podkreślić, iż wszystkie samorządowe jednostki budżetowe Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego odprowadzają zrealizowane dochody do budżetu i tak jak to już wcześniej wskazywano, były one w większości przypisywane na ich wydatki. Wobec powyższego jednostki „oświatowe” nie korzystały z ustawowej możliwości gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów, wynikającej z zapisu art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

V. REALIZACJA WYDATKÓW W DZIAŁACH

Tytułem wstępu do realizacji wydatków należy wyjaśnić przyczyny wystąpienia w niektórych rozdziałach niepełnego ich wykonania. Prowadzona racjonalna gospodarka finansowa i dyscyplinowanie w tym zakresie jednostek miało spowodować, oprócz spełnienia wskaźników Wieloletniej Prognozy Finansowej, także oszczędności o niewykorzystane środki, które będą miały wpływ na ogólne rozliczenie budżetu, dając możliwość zabezpieczenia wydatków przyszłorocznych. Realizacja z kolei niektórych projektów dofinansowywanych z środków zewnętrznych ostatecznie zamknęła się niższą jak planowano kwotą. Szczegółowa realizacja wydatków została zaprezentowana w załączniku **nr 2** do sprawozdania opisowego i w kolejnych załącznikach **od nr 4 do nr 8**.

W części opisowej przywołane zostały wydatki majątkowe, co stanowi uzupełnienie do załącznika **nr 4** niniejszego sprawozdania. Znaczna część planowanych zadań dotyczyła sfery dróg, oświato-sportowej, oraz zdrowia. Kwoty wydatkowane w poszczególnych działach na wydatki majątkowe odzwierciedla poniższy wykres.

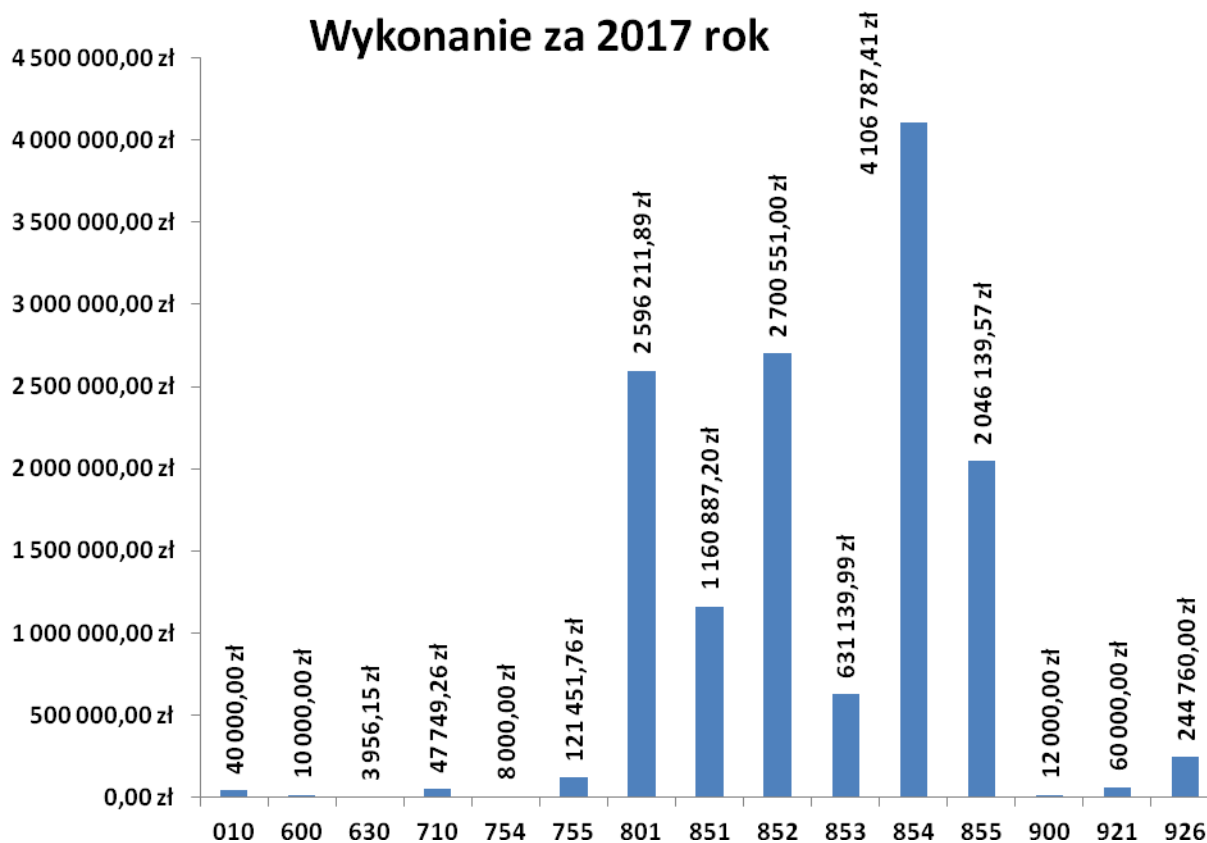
Wykonanie za 2017 rok

Przy opisie wydatków przedstawiono także fakt dofinansowania przez samorzady gminne i powiatowe zadań, które wyodrębnione zostały jako załącznik **nr 6** do sprawozdania.

Ponadto realizacja wydatków przekazywanych w formie dotacji omówiona zostanie przy poszczególnych rozdziałach. Jest to kolejna znaczna kwotowo pozycja w układzie rodzajowym wydatków. Zbiorcze zestawienie planowanych i przekazanych środków przedstawiono w załączniku **nr 7** do sprawozdania, gdzie zaprezentowany jest podział na: dotacje celowe i podmiotowe z uwzględnieniem sektora finansów publicznych i tych spoza. Poziom przekazanych dotacji jest zgodny z zapisami stosownych umów i określonych w nich terminach realizacji. Dofinansowaniem objęto zarówno sferę zadań bieżących, a także częściowo te inwestycyjne.

Wydatkowane środki z ww. tytułu przedstawia się jak poniżej.

Również w części opisowej zostaną wskazane wszystkie zadania, które ostatecznie sfinansowano z wpływów z zakresu ochrony środowiska, wyodrębnione w załączniku nr 8 do sprawozdania. Kwoty nie wykorzystane w roku 2017 z uzyskanych wpływów zostaną przeznaczone na wydatki z tego zakresu w roku następnym.

Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo

Plan: 49.000,00 zł

Wykonanie: 48.409,40 zł, co stanowiło 98,79%.

Rozdział 01005 - Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa

W 2017 roku przyznano dotację celową z budżetu państwa na realizację zadań z ww. zakresu w kwocie 9.000,00 zł. Wydatkowana kwota 8.409,40 zł, stanowiła 93,44% planu i przeznaczona została na:

- przeprowadzenie podziału działek w celu nieodpłatnego przekazania na własność działki gruntu pod budynkami oraz działek użytkowanych dożywno na terenie powiatu - **6.809,40 zł**,
- przeprowadzenie wznowienia granic działki w celu nieodpłatnego przekazania na własność działki gruntu pod budynkami oraz działek użytkowanych dożywno, na terenie powiatu - **1.600,00 zł**.

Rozdział 01009 - Spółki wodne

Zabezpieczoną w planie kwotę **40.000,00 zł** wykorzystano w 100,00% zgodnie z zakładanym celem, udzielając dotacji celowych spółkom wodnym. Zadanie to sfinansowane zostało z środków własnych powiatu. Zgodnie ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie zabezpieczoną w budżecie powiatu pulę podzielono w następujący sposób:

- Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Czarnkowie z siedzibą w Śmieszkowie:
 - Spółka Wodno-Melioracyjna Rosko-Wieleń - **3.800,00 zł**,
 - Spółka Melioracyjno-Drenarska Krosin - **2.000,00 zł**,
 - Spółka Melioracyjno-Drenarska Młynkowo - **3.700,00 zł**,
 - Gminna Spółka Melioracyjno-Drenarska Lubasz - **4.300,00 zł**,
 - Spółka Melioracyjno-Drenarska Huta-Marunowo - **4.200,00 zł**,
 - Spółka Melioracyjno-Drenarska Ciszkowo-Walkowice - **1.000,00 zł**,
 - Spółka Urzędzeń Melioracyjno-Drenarskich Krosinek - **1.000,00 zł**;
- Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Trzciance:
 - Spółka Wodno-Melioracyjna Wieleń - **5.000,00 zł**,
 - Spółka Wodno-Melioracyjna Trzcianka - **10.000,00 zł**,
 - Spółka Wodno-Melioracyjna Zofiowo - **5.000,00 zł**.

Dział 020 - Leśnictwo

Plan: **471.858,00 zł**

Wykonanie: **469.855,19 zł**, co stanowi 99,58%.

Rozdział 02001 - Gospodarka leśna

Planowana kwota na wypłaty ekwiwalentów dla rolników, związanych ze zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na uprawę leśną wynosiła **298.598,00 zł**. Środki pochodziły z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z których to wykorzystano kwotę **297.045,78 zł**, co stanowiło 99,48% w stosunku do planu.

Rozdział 02002 - Nadzór nad gospodarką leśną

Zadania związane z gospodarką leśną finansowane były środkami z dochodów pochodzących z wpływów związanych z zadaniami z ochrony środowiska. Ogółem na ten cel przewidziano **173.260,00 zł**, a wykorzystano **172.809,41 zł**, tj. 99,74% planu. Wydatki obejmowały sfinansowanie:

- nadzoru nad lasami niepaństwowymi - wykorzystano **157.233,00 zł** - w imieniu powiatu na podstawie zawartych porozumień zadanie realizowały następujące Nadleśnictwa: Potrzebowice, Trzcianka, Sarbia, Krucz, Krzyż Wlkp.,
- sporządzenie dokumentacji urzędzeniowej dla lasów będących własnością osób fizycznych - **15.576,41 zł**.

Dział 600 - Transport i łączność

Plan: **9.622.093,00 zł**

Wykonanie: **9.614.916,80 zł**, co stanowiło 99,93%.

Rozdział 60014 - Drogi publiczne powiatowe

Wydatki Zarządu Dróg Powiatowych związane z bieżącym utrzymaniem jednostki i dróg powiatowych, a także wykonaniem remontów zaplanowano w kwocie **3.406.586,00 zł**, z czego wydano **3.400.932,70 zł**, czyli 99,83% planu. Pozostałe planowane wydatki w kwocie **5.776.371,00 zł** stanowiły inwestycje drogowe, gdzie przeznaczono ostatecznie **5.774.848,23 zł**, co stanowiło 99,97%. W zakresie realizacji większości przedsięwzięć inwestycyjnych uzyskaliśmy dofinansowanie od samorządów gminnych na podstawie zawartych umów określających konkretne zadanie.

W grupie wydatków bieżących, oprócz wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczanych, wysoką pozycję z uwagi na specyfikę wykonywanych zadań stanowiły remonty - **1.291.458,88 zł**. Środki te przeznaczono na:

- naprawę dróg - ręczne i mechaniczne wykonanie remontu nawierzchni dróg powiatowych masą asfaltową na gorąco na terenie powiatu zrealizowano za kwotę **556.486,93 zł** - (wyremontowane powierzchnie: nakładki 10.057 m², masą na gorąco 2.050 m²),
- naprawę dróg - wykonanie powierzchniowego utrwalenia nawierzchni bitumicznej emulsją i grysem na terenie powiatu zrealizowano za kwotę **381.535,07 zł** - powierzchnia 43.082,10 m²,
- remont mostu przy drodze powiatowej nr 1323P w miejscowości Krzyż Wlkp. za kwotę **48.580,46 zł**,
- remont chodnika i kanalizacji deszczowej przy drodze powiatowej nr 1336P w miejscowości Pęckowo **97.909,48 zł**, w tym pomoc finansowa z Gminy Drawsko - **32.636,39 zł**,
- remont odwodnienia na skrzyżowaniu drogi 1323P w miejscowości Pęckowo za kwotę **6.150,00 zł**,

- awaryjny remont chodnika i kanalizacji deszczowej w miejscowości Pęckowo za kwotę **11.618,85 zł**,
- naprawa kanalizacji deszczowej w miejscowości Młynkowo - **4.497,32 zł**,
- awaryjny remont drogi 1346P Kamionka-Sokołowo - **4.500,00 zł**,
- naprawy sprzętów użytkowanych w Obwodach Drogowych - **37.824,14 zł**,
- remonty wykonane w pomieszczeniach świetlicy i serwerowni na ul. Gdańskiej w Czarnkowie, pomieszczeniach socjalnych Obwodu Drogowego w Wieleniu oraz drobne naprawy i konserwacje - **23.761,73 zł**.

W związku z występującymi niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi umowę na wykonanie remontu nawierzchni dróg masą asfaltową na gorąco w wysokości **118.594,90 zł** uwzględniono w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2017.

Zakres zrealizowanych inwestycji został przedstawiony poniżej.

➤ **zadania współfinansowane przez samorządy gminne**

Miasto i Gmina Trzcianka

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka” - **3.779.702,29 zł**, w tym:
 - **800.000,00 zł** - środki z Miasta i Gminy Trzcianka,
 - **100 000,00 zł** - środki z Nadleśnictwa Trzcianka,
 - **2.879.702,29 zł** - środki własne powiatu;
- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1333P w miejscowości Biernatowo” - **100.104,59 zł**, w tym:
 - **50.052,29 zł** - środki z Miasta i Gminy Trzcianka,
 - **50.052,30 zł** - środki własne powiatu;
- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1333P w miejscowości Teresin” - **99.245,32 zł**, w tym:
 - **49.622,65 zł** - środki z Miasta i Gminy Trzcianka,
 - **49.622,67 zł** - środki własne powiatu

Gmina Lubasz

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka - Sokołowo” - **999.999,00 zł**, w tym:
 - **363.725,00 zł** - środki z Gminy Lubasz,
 - **636.274,00 zł** - środki własne powiatu.

Gmina Czarnków

- „Rozbudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne” - **78 649,65 zł**, w tym:
 - **37.207,50 zł** - środki z Gminy Czarnków
 - **41.442,15 zł** - środki własne powiatu.

Gmina Połajewo

- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P w miejscowości Młynkowo” - **29 520,00 zł**, w tym:
 - **14.760,00 zł** - środki z Gminy Połajewo,
 - **14.760,00 zł** - środki własne powiatu;

- „Przebudowa drogi - Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P i 1353P w miejscowości Młynkowo” - **164 819,73 zł**, w tym:
 - **79.773,86 zł** - środki z Gminy Połajewo (środki z dotacji celowej tytułem pomocy finansowej ostatecznie stanowiły kwotę 78.980,51 zł. Pierwotnie gmina przekazała na realizację zadania kwotę 79.773,86 zł. Jednakże, kwota ta uległa zmniejszeniu o dodatkowe źródło dochodu, które pozyskano z należnej od wykonawcy kary w kwocie 793,35 zł za nieterminowe wykonanie przedmiotu umowy - 50% udział gminy w finansowaniu zadania. Ogółem wartość zrealizowanego zadania opiewa na kwotę 79.773,86 zł),
 - **85.045,87 zł** - środki własne powiatu;
- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Boruszyn” - **128 950,75 zł**, w tym:
 - **60.684,37 zł** - środki z Gminy Połajewo
 - **68.266,38 zł** - środki własne powiatu;
- „Przebudowa drogi - Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Tarnówko” - **65.745,23 zł**, w tym:
 - **39.299,23 zł** - środki z Gminy Połajewo,
 - **26.446,00 zł** - środki własne powiatu.

Miasto i Gmina Wielen

- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1338P, ul. Mężykowska w Wieleniu” - **112.635,56 zł**, w tym:
 - **62.635,56 zł** - środki z Miasta i Gminy Wielen,
 - **50.000,00 zł** - środki własne powiatu.
- **zadania finansowane tylko ze środków własnych powiatu**
- „Przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 1345P z drogą gminną w miejscowości Śmieszkowo, ul. Słoneczna” - **6.801,09 zł**,
- „Opracowanie koncepcji budowy ścieżki rowerowej Krzyż Wlkp.- Drawsko” - **14.022,00 zł**,
- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1321P w miejscowości Dzierżązno Wielkie” - **173.128,02 zł**,
- „Przebudowa drogi - budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1337P w miejscowości Mężyk” - **21.525,00 zł**.

Ponadto w ramach wydatków inwestycyjnych Starostwa Powiatowego Wydziału Funduszy Europejskich po raz kolejny zaplanowano kwotę **182.000,00 zł** na „Wykonanie dokumentacji budowlano-wykonawczych ścieżek rowerowych na terenie Miasta Czarnków, Gminy Czarnków oraz Gminy Lubasz”. Zadanie zostało sfinalizowane i wydatkowane **182.000,00 zł**, przy współudziale finansowym gmin i powiatu, po **45.500,00 zł**, każda ze stron.

Z kolei w wydatkach Starostwa Powiatowego Wydziału Organizacyjno-Ogólnego zabezpieczono w planie kwotę **159.710,00 zł** tytułem dokonania zwrotu przez Powiat dofinansowania uzyskanego w 2012 roku na „Przebudowę drogi powiatowej nr 1323P Krzyż Wlkp.-Drawsko od km 0+140 do 2+921,25 wraz z wiaduktem drogowym nad torami kolejowymi w miejscowości Krzyż Wlkp.” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Konieczność zwrotu

dotacji wskazano po kontroli beneficjenta w wyniku której obniżono kwotę dofinansowania i nałożono korekty finansowe. Powiat odwołał się od ww. decyzji. Niestety z ostatecznego orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 kwietnia 2017 roku wynikało, iż oddalono skargę kasacyjną Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego. Wówczas w wyniku analizy prawnej wstrzymano się od zwrotu środków i zwrócono się z wnioskiem do Urzędu Marszałkowskiego jako organu podatkowego powołując się na ordynację podatkową o umorzenie całości wnioskowanej kwoty wraz z odsetkami. Niestety ostatecznie dotację należało zwrócić, uzupełniając o odsetki liczone jak dla zaległości podatkowych, co ogółem stanowiło **247.135,87 zł**, z tego:

- zwrot nadmiernie pobranej dotacji na inwestycję - **159.709,96 zł**,
- odsetki od nadmiernie pobranej dotacji w wysokości - **87.425,91 zł**.

Rozdział 60016 - Drogi publiczne gminne

W budżecie powiatu zabezpieczono i przekazano dotację w formie pomocy finansowej dla Gminy Lubasz w wysokości **10.000,00 zł**. Uchwałą Nr XVII/113/2016 Rada Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego w dniu 31 marca 2016 roku zadeklarowała współdziałanie z Gminą Lubasz na poczet realizacji przedsięwzięcia „Budowa drogi Antoniewo-Krucz”, które to dofinansowane zostało w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”.

Dział 630 - Turystyka

Rozdział 63095 - Pozostała działalność

Plan: **4.000,00 zł**

Wykonanie: **3.956,15 zł**, co stanowiło 98,90%.

Środki te zostały przydzielone w wyniku przeprowadzenia konkursu zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na zadanie z zakresu upowszechniania turystyki wykorzystane zostały środki w formie dotacji przez:

- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska, Hufiec Trzcianka - **1.400,00 zł**,
- Stowarzyszenie Baza PCT w Trzciance - **2.556,15 zł**.

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa

Plan: **613.535,00 zł**

Wykonanie: **582.662,93 zł**, co stanowiło 94,97%.

Rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami

Zaplanowane środki na realizację zadań pochodzą z dwóch źródeł:

- z dotacji na zadania rządowe - bieżące utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa oraz częściowe sfinansowanie wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczanych w zakresie pracowników administracji realizujących ww. zadania - **97.624,00 zł**,
- z dotacji z Miasta i Gminy Trzcianka - **2.206,00 zł**,
- z środków własnych Powiatu (mienie powiatowe) - **431.745,00 zł**.

Przyznana kwota z budżetu państwa wydatkowana na realizację zadań rządowych wyniosła **97.186,41 zł**, dotyczyła sfinansowania:

- kosztów utrzymania nieruchomości Skarbu Państwa - **6.596,56 zł**,
- koszty operatów szacunkowych w celu aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu oraz trwałego zarządu - **19.114,20 zł**,
- odszkodowania za nieruchomości przejmowane pod budowę dróg publicznych oraz koszty operatów szacunkowych niezbędnych do wydania decyzji odszkodowawczej - **3.652,50 zł**,
- kosztów sporządzenia operatów szacunkowych oraz inne, między innymi koszty notarialne ponoszone w celu: przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntu w prawo własności, naliczania opłaty rocznej za nieruchomości oddane w trwały zarząd oraz naliczenia opłaty rocznej za wieczyste użytkowanie gruntu, nieruchomości gruntowych przeznaczonych do sprzedaży - **6.699,15 zł**,
- częściowego sfinansowania wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczanych pracowników realizujących ww. zadania - **61.124,00 zł**.

Z kolei na zadania własne powiatu związane z gospodarką gruntami i nieruchomościami wykorzystano ogółem **403.850,77 zł**. Na wydatki kwalifikowane do tych bieżących, przeznaczono **221.546,48 zł**, między innymi na:

- koszty podziałów geodezyjnych, wypisów i wyrysów, wyceny, ogłoszeń w prasie – **15.928,27 zł**,
- koszty opłaty sądowej, aktów notarialnych, koszty zastępstwa procesowego i postępowania sądowego – **4.193,40 zł**,
- utrzymanie i gospodarowanie przejętymi na stan mienia powiatowego budynkami oraz innymi środkami trwałymi będącymi w zasobach powiatu, między innymi związane z rozliczaniem kosztów energii elektrycznej, ogrzewania, konserwacji i.t.d. (Urząd Gminy Czarnków, Urząd Miasta Czarnków, „Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”, Biuro Usług Geodezyjnych „Geoteam”, budynek mieszkalny przy Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie, budynek po byłej Filii Urzędu Pracy w Trzciance oraz w Krzyżu Wlkp. po zlikwidowanym Ośrodku Dziecka i Rodziny, Powiatowe Centrum Rolnicze w Czarnkowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie) – **201.424,81 zł**.

Pozostałe wydatki na kwotę **182.304,29 zł** stanowiły inwestycje i zakupy inwestycyjne w ramach których zrealizowano:

- „Adaptację pomieszczeń biurowych w części budynku położonego przy ul. Ppłk.

- Z. Orłowskiego nr 1 w Czarnkowie na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie” - **179.708,19 zł**,
- „Wypkup gruntów po chodnikiem przy drodze powiatowej 1324P w miejscowości Runowo” - **2.596,10 zł**, w tym:
 - środki własne **390,10 zł**,
 - środki Miasta i Gminy Trzcianka **2.206,00**.

Rozdział 70095 - Pozostała działalność

Wyodrębniono w planie wydatki związane z opłaceniem ubezpieczenia majątkowego i komunikacyjnego jednostek organizacyjnych powiatu w ramach umowy obejmującej wszystkie nasze jednostki. Działania te zostały poczynione w celu racjonalizacji wydatków w skali powiatu. Ogółem z zaplanowanych środków w kwocie **81.960,00 zł**, wykorzystano **81.625,75 zł**, czyli 99,59%.

Dział 710 - Działalność usługowa

Plan: **1.222.897,00 zł**

Wykonanie: **834.557,59 zł**, co stanowiło 68,24%.

Rozdział 71012 - Zadania z zakresu geodezji i kartografii

Realizacja wydatków w tym rozdziale dotyczyła zadań związanych z gospodarką zasobem geodezyjnym i kartograficznym, wykonywanych przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Ogółem na wydatki zaplanowano kwotę **742.997,00 zł**, z dwóch źródeł:

- z dotacji na zadania rządowe - bieżące - **165.400,00 zł**,
- z środków własnych Powiatu (w tym wpływy z tytułu opłaty geodezyjnej **250.000,00 zł**) - **577.597,00 zł**.

Wydatkowano ogółem **354.775,81 zł**, co stanowiło 47,75% planu.

Zadania sfinansowane z dotacji na kwotę **165.376,00 zł**, dotyczyły:

- wykonania rozgraniczenia nieruchomości Skarbu Państwa w celu ustalenia przebiegu granicy – **3.500,00 zł**,
- porządkowania części opisowej i kartograficznej ewidencji gruntów i budynków ze stanem faktycznym na gruncie oraz ze stanem prawnym zawartym w księgach nieruchomości Skarbu Państwa - **2.000,00 zł**,
- podziałów geodezyjnych nieruchomości Skarbu Państwa w celu wydzielenia dojazdu – **1.476,00 zł**,

- opracowania modernizacji ewidencji gruntów i budynków w systemie GEO-INFO VI w zakresie budynków i lokali dla Gminy Czarnków, wykonanie kontroli technicznej, a także nadzór nad tymi pracami - **158.400,00 zł**.

Natomiast na wydatki z zakresu zadań Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej z dochodów własnych związanych z ich realizacją wydatkowano w omawianym okresie **141.650,55 zł**. Zrealizowane wydatki w rozdziale dotyczyły finansowania:

- zadań bieżących dotyczących działalności ośrodka między innymi związanych z zakupem materiałów biurowych, przeglądem i konserwacją urządzeń, szkoleniami pracowników, serwisem oprogramowania oraz roczną aktualizacją - **86.300,55 zł**,
- zakupu inwestycyjnego drukarki wielkoformatowej - **55.350,00 zł**.

Ponadto z środków własnych zaplanowano znaczne środki jako dotacje celowe dla Powiatu Wągrowieckiego tytułem wspólnej realizacji projektu „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego” na łączną kwotę **354.597,00 zł**, z tego na:

- wydatki bieżące dotyczące pokrycia kosztów niekwalifikowanych związanych z przygotowaniem dokumentacji technicznej zaplanowano i przekazano dotację celową w kwocie **30.000,00 zł**,
- zakupy inwestycyjne specjalistycznego oprogramowania do cyfryzacji i jego wdrożenia - z zaplanowanej kwoty na rok 2017 - **324.597,00 zł**, wykorzystano **17.749,26 zł**, co stanowiło 5,47% planu.

Niskie wykonanie wydatków związanych z ww. wieloletnim przedsięwzięciem wynikało z nie wyłonienia wykonawcy, co wpłynęło na przesunięcie w czasie jego realizacji.

W związku z powyższym, zadanie to globalnie skutkowało na niskie wykonanie wydatków w niniejszym rozdziale za 2017 rok.

Rozdział 71015 - Nadzór budowlany

Utrzymanie Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego finansowane było z dotacji celowej z budżetu państwa. Planowana dotacja na wydatki bieżące wynosiła **471.900,00 zł**, z czego wykorzystano kwotę **471.781,78 zł**, tj. 99,97%. Dotyczyły one głównie opłacenia wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz wydatków rzeczowych, związanych z funkcjonowaniem jednostki. W 2017 roku Wojewoda zaplanował również środki na zakup inwestycyjny w postaci zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem dla Inspektoratu Nadzoru. Wydatkowano **8.000,00 zł** czyli 100,00% uzyskanej na ten cel dotacji.

Dział 750 - Administracja publiczna

Plan: **9.739.231,00 zł**

Wykonanie: **9.168.383,85 zł**, co stanowiło 94,14%.

Rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie

Na realizację zadań w 2017 roku wydano **151.010,00 zł**, czyli 100,00% środków, pochodzących z dotacji z budżetu państwa. Przeznaczone zostały one na wydatki związane z prowadzeniem i udostępnianiem zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Czarnkowie - Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Powiatowego.

Rozdział 75019 - Rady powiatów

Planowana kwota na wydatki związane z działalnością Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego wynosiła **343.893,00 zł**, z czego wydatkowano **309.428,14 zł**, tj. 89,98%. Środki zostały wykorzystane na pokrycie wydatków związanych z ich bieżącą pracą tj. kosztów diet (szesnastu radnych i trzech nietatowych członków zarządu) i ryczałtów, zakupy materiałów, koszty abonamentu blueconnect w związku z wykorzystywaniem dla celów służbowych zakupionych laptopów. Niższe wykonanie wydatków wynikało między innymi z niższego zaangażowania środków na diety radnych, co związane było z ich absencją w obradach Komisji bądź na posiedzeniu Sesji Rady. Ponadto nie wykorzystano środków na zewnętrzne szkolenia dla radnych, co także przyczyniło się do braku wydatków z zakresu podróży służbowych.

Rozdział 75020 - Starostwa powiatowe

Plan wydatków Starostwa Powiatowego w Czarnkowie i jego Delegatury w Trzciance zaplanowano ogółem na poziomie **8.984.882,00 zł**, z czego wydatkowano **8.454.677,48 zł**, tj. 94,10%. Finansowanie zadań odbywało się głównie środkami własnymi powiatu, ale również uzyskano dofinansowanie niektórych zadań i tych bieżących jak i inwestycyjnych z Samorządu Gminy Czarnków.

Odnosząc do planu ogółem niższy poziom wykonania wynika między innymi z wysokiej absencji chorobowej pracowników, niskimi wpłatami na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także oszczędnościami na kosztach energii, czy też mniejszymi jak wcześniej zakładano wydatkami na szkolenia. Znaczną kwotę z środków wykorzystano na zadania zaliczane do grupy wydatków bieżących, sięgającą **8.043.158,10 zł**. Realizacja zadań w tym rozdziale dotyczyła przede wszystkim bieżącego utrzymania jednostki. Ponadto wysoką pozycję w ww. kwocie stanowiły koszty zakupu tablic komunikacyjnych i dowodów rejestracyjnych, które w związku ze zmianą przepisów od kilku lat należy również tutaj klasyfikować. Ogółem na potrzeby realizacji zadań Wydziału Komunikacji wykorzystano **997.232,48 zł**.

W kwocie ogółem zaplanowanych wydatków ujęto również **1.000,00 zł** na pokrycie kosztów związanych z dojazdem osób na posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego. Środki nie zostały wydatkowane, ponieważ nie odbyło się żadne posiedzenie ww. Komisji.

Z kolei na remonty wykorzystano kwotę **84.956,57 zł**, głównie na konserwację kotłowni, klimatyzatorów, systemu alarmowego, urządzeń komputerowych, kopiarek, oraz na bieżące naprawy pozostałych urządzeń. Dokonano także naprawy instalacji elektrycznej z rozdzielni prądu w Wydziale Komunikacji, naprawy centralnego ogrzewania w „Łączniku”, oraz obiegu cyrkulacji wody w kotłowni. Wspólnie z Gminą Czarnków partycypowano w remontach Sali Konferencyjnej gdzie wydatkowano ogółem **5.970,90 zł** (w tym środki Gminy **2.985,45 zł**). Znaczna część z wydatków remontowych opiewająca w sumie na **48.394,08 zł**, dotyczyła kompleksowej naprawy posadzek w Wydziałach: Edukacji oraz Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowe w Czarnkowie, a także wymiany drzwi wewnętrznych.

W 2017 roku wyodrębniono także wydatki majątkowe w kwocie ogółem **411.727,00 zł**, z czego wydatkowano **411.519,38 zł**, czyli 99,95%, z tego:

- inwestycje:
 - wykonanie archiwum zakładowego na potrzeby Starostwa Powiatowego w budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Czarnkowie” - **124.913,93 zł**,
 - dostawa i montaż drzwi rozsuwanych przy holu głównym Starostwa w Czarnkowie - **15.411,90 zł**,
 - wykonanie opierzenia elewacji zewnętrznej do budynku Delegatury w Trzciance - **6.850,01 zł**,
 - przebudowa pomieszczeń Wydziału Komunikacji Starostwa w Czarnkowie pod potrzeby poczekalni dla petentów - **51.712,96 zł**,
 - rozbudowa sieci logicznej i elektrycznej wraz z oświetleniem ledowym w Wydziale Komunikacji w Czarnkowie - **17.700,00 zł**;
- zakupy inwestycyjne:
 - systemu kolejkowego dla Wydziału Komunikacji w Czarnkowie i Trzciance - **36.777,00 zł**,
 - rzutników na Salę Konferencyjną Starostwa - **18.000,00 zł** (w tym dotacja z Gminy Czarnków - **9.000,00 zł**),
 - serwera wraz z oprogramowaniem oraz wdrożeniem sieciowym - **96.846,51 zł**,
 - tablicy informacyjnej schematu organizacyjnego w Wydziale Geodezji, Kartografii, i Katastru w Czarnkowie i Trzciance - **8.313,57 zł**,
 - urządzeń chłodząco-wentylujących na Salę Konferencyjną Starostwa w Czarnkowie - **34.993,50 zł** (w tym dotacja z Gminy Czarnków **17.496,75 zł**).

Rozdział 75045 - Kwalifikacja wojskowa

Wydatki związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej na terenie powiatu oraz wykonaniem ekspertyz stanu zdrowia poborowych finansowane były środkami z dotacji z budżetu państwa, z podziałem na poszczególne z zadań. Realizacja przypadła na I półrocze, stąd odnotowano bardzo wysokie wykonanie już na tym etapie realizacji budżetu. Kwota wydatków ogólnie opiewała na **28.684,78 zł**, co stanowiło 99,98% z planowanej ogółem dotacji (po korekcie przez Wojewodę) na poziomie **28.690,00 zł**.

Na dzień 30 czerwca środki zostały ostatecznie rozliczone i zwrócone do budżetu państwa.

Rozdział 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego

Na wydatki związane z szeroko pojętą „promocją powiatu” głównie zaplanowano środki w niniejszym rozdziale. W 2017 roku z środków własnych powiatu na ten cel zabezpieczono ogółem kwotę **167.560,00 zł**, z której wydatkowano **164.186,37 zł**, tj. 97,99%.

Wydatkowane środki dotyczyły poniższych kategorii:

- publikacje i wydawnictwa (przede wszystkim kalendarze promocyjne) - **9.138,90 zł**,
- gadzety promocyjne - **40.698,32 zł**,
- targi, wystawy okolicznościowe, spotkania, imprezy, szkolenia, konferencje (między innymi „Noc w Starostwie”, „Spotkanie Noworoczne”, Agro-Targi, Powiatowy Dzień Strażaka, festyn „Pieszko, konno, kajakiem..”, Konwenty samorządów naszego Powiatu) - **30.917,85 zł**,
- puchary, gawerfony, nagrody - **6.119,49 zł**,
- strony internetowe - **7.533,75 zł**,
- media: prasa, telewizja - **37.715,90 zł**,
- składki członkowskie z tytułu przynależności do Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej, Związku Miast i Gmin Nadnoteckich, Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Nadnoteckich - **12.206,00 zł**,
- pozostałe działania promocyjne podnoszące wizerunek powiatu, między innymi przygotowanie filmu promocyjnego o przebiegu Powstania Wielkopolskiego na obszarze powiatu, zakup banerów powiatowych, zamieszczenie materiału reklamowego powiatu w książeczkach abonenckich „Antserwis” - **19.856,16 zł**.

Rozdział 75095 - Pozostała działalność

Wydatki w niniejszym rozdziale finansowane były środkami własnymi powiatu. Po pierwsze przypisano w planie kwotę **6.850,00 zł**, z której wydano **6.592,23 zł**, tj. 96,24% na wydatki związane z rozwojem współpracy partnerskiej z zaprzyjaźnionymi powiatami: strzelecko-drezdeneckim, gorzowskim i waleckim oraz Miastem Gorzów Wielkopolski. Współpraca ma na celu podtrzymywanie dobrosąsiedzkich kontaktów i aktywizację środowisk poprzez uczestnictwo, prezentację dorobku kulturalnego i turystycznego oraz wspólne projekty inwestycyjne sąsiadujących ze sobą regionów. W ramach ww. współpracy odbył się festyn „Spotkanie na miedzy” w powiecie waleckim.

Ponadto w ramach współpracy zorganizowano wyjazd młodzieży z Lehrte do Torunia.

W ramach wydatków niniejszego rozdziału finansowano te związane z Zarządzeniem Starosty w sprawie: wydatków reprezentacyjnych i okolicznościowych związanych z reprezentowaniem powiatu i jednostki organizacyjnej Starostwo Powiatowe w Czarnkowie, oprócz środków o znaczeniu „promocyjnym”. Z przeznaczonej kwoty **17.000,00 zł**, wydatki wyniosły **15.474,36 zł**, czyli 91,03%.

Oprócz ww. zadań w planie Starostwa Powiatowego w Czarnkowie zabezpieczono kwotę **39.346,00 zł** na sfinansowanie abonamentu programu do przetwarzania i zarządzania

dokumentacją (dotyczy „Centralizacji” rozliczeń podatku od towarów i usług) oraz doradztwo podatkowe, a także finansowe przy zabezpieczaniu źródeł finansowania inwestycji i konstruowaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej, aby spełnione były określone przez ustawodawcę wskaźniki. W 2017 roku wydatkowano na ww. cele **38.330,49 zł**, co oznaczało 97,42% planu.

Dział 752 - Obrona narodowa

Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne

Plan: **3.300,00 zł**

Wykonanie: **3.300,00 zł**, 100,00%.

W 2017 roku z dotacji z budżetu państwa zabezpieczono i sfinansowano na poziomie **3.300,00 zł** przeprowadzenie szkolenia obronnego. Na organizatora ww. szkolenia dla kilku ościennych powiatów wytypowano Starostwo Powiatowe w Pile.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Plan: **7.231.000,00 zł**

Wykonanie: **7.230.635,97 zł**, co stanowiło 99,99%.

Rozdział 75405 - Komendy powiatowe Policji

Uwzględniono w planie i przekazano z środków własnych dotację w wysokości **21.110,00 zł** na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu samochodu oznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Czarnkowie.

Rozdział 75411 - Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej

W 2017 roku z budżetu państwa przewidziano dotację na bieżące funkcjonowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie i w Trzciance. Z zaplanowanej kwoty na działalność bieżącą na poziomie **7.018.526,00 zł**, wydatkowano **7.018.194,10 zł**, tj. 99,99%.

Tak jak w poprzednich latach Komenda zwróciła się do powiatu z prośbą o dofinansowanie wydatków majątkowych. Ostatecznie Zarząd Powiatu przekazał za pośrednictwem Funduszu Wsparcia z własnych środków kwotę **74.999,18 zł** w formie dotacji na wnioskowaną przebudowę pomieszczeń garażowych w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej w Czarnkowie. Z uwagi na to, iż ostateczna kwota na ten cel okazała się wyższa o **7.000,00 zł**, Komenda zwróciła się do Gminy Miasta Czarnków o dodatkowe wsparcie na ten cel, która zaopiniowała pozytywnie wniosek. Wobec powyższego za pośrednictwem Funduszu Wsparcia przekazano kolejne środki,

a po sfinansowaniu wydatków na „Przebudowę pomieszczeń garażowych w obiekcie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Czarnkowie polegającej na wykonaniu: posadzki żywicznej w garażu o powierzchni 220 m², posadzki przemysłowej w myjni o powierzchni 56 m² oraz odwodnienia liniowego przed garażami o długości 26 mb” ogółem wykorzystano **81.999,18 zł**, z tego:

- środki własne powiatu - **74.999,18 zł**,
- środki Gminy Miasta Czarnków - **7.000,00 zł**.

Rozdział 75412 - Ochotnicze straże pożarne

Wzorem poprzednich lat powiat wyodrębnił w planie 2017 roku środki tytułem wsparcia działalności ochotniczych straży pożarnych z naszego terenu. Zaplanowana kwota ostatecznie opiewała na **10.000,00 zł**, z czego wydano 99,70% - kwotę **9.970,01 zł**. Środki wykorzystano na:

- nagrody w konkursach i turnieju o tematyce z zakresu wiedzy pożarniczej - **2.951,60 zł**,
- rzeczowe wsparcie promujące bezpieczeństwo o tematyce pożarniczej dla drużyn ochotniczych straży pożarnej z terenu powiatu oraz sfinansowanie uroczystości obchodów „Powiatowego Dnia Strażaka”, który odbył się w Czarnkowie - **7.018,41 zł**.

Rozdział 75415 - Zadania ratownictwa górskiego i wodnego

W 2017 roku wstępnie przewidziano środki na zakup inwestycyjny specjalistycznej wieży dla ratowników ochraniających obszary wodne na terenie powiatu w kwocie **40.000,00 zł**. Środki w połowie stanowiły dotację od Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz środki własne powiatu. Ostatecznie z uwagi na fakt, iż po oszacowaniu kosztów zadania, które okazały się znacznie wyższe jak zakładano, odstąpiono od realizacji zadania i skorygowano plan. Wykonane wydatki w rozdziale na kwotę **553,50 zł**, co stanowiło 99,91% planu, dotyczyły sfinansowania projektu technicznego do ww. zadania.

Rozdział 75421 - Zarządzanie kryzysowe

W 2017 roku uzyskano dotację z budżetu państwa w wysokości planowanej kwoty **8.610,00 zł**. Środki zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano na likwidację zagrożenia o charakterze kryzysowym związanym z koniecznością podjęcia czynności mających na celu udroźnienie zdegenerowanego rowu w miejscowości Nowe Dwory Gmina Wieleń.

Rozdział 75478 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W rozdziale tym w 2017 roku uzyskano i przekazano dotację z budżetu państwa w wysokości planowanej kwoty **7.200,00 zł**. Środki zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano na działania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Rozdział 75495 - Pozostała działalność

W wyniku przeprowadzenia procedury konkursowej na realizację zadań publicznych przez organizacje pożytku publicznego w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego przyznano i przekazano dotację na kwotę **8.000,00 zł** dla:

- Stowarzyszenia „Bezpieczny Powiat” - **1.000,00 zł**,
- Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. Andrzeja Apostoła w Boruszynie - **4.000,00 zł**,
- Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województw Wielkopolskiego w Poznaniu - **3.000,00 zł**.

Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości

Rozdział 75515 - Nieodpłatna pomoc prawna

Plan: **250.416,00 zł**

Wykonanie: **250.249,46 zł**, co stanowiło 99,93% planu.

Ww. kwota pochodząca z dotacji z budżetu państwa przeznaczona została na nieodpłatną pomoc prawną na rzecz uprawnionych mieszkańców powiatu. Środki na ten cel przypisane były głównie w planie Starostwa Powiatowego w Czarnkowie, gdzie z planowanej kwoty **249.336,00 zł**, wydatkowano **249.169,46 zł**, tj. 99,93% na:

- powierzenie realizacji zadania publicznego w drodze otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej przez Fundację Honeste Vivere z Warszawy - **121.451,76 zł**,
- wynagrodzenia adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokacką w Poznaniu oraz Okręgową Radę Adwokacką w Bydgoszczy - za świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej - **122.310,20 zł**,
- pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej punktów (obciążanie powiatu przez gminy, na terenie których takie punkty powstały) - **5.407,50 zł**.

Ponadto w działania te również zaangażowano Młodzieżowy Dom Kultury w Trzciance, dlatego kwotę **1.080,00 zł** przewidziano w ich planie, środki wykorzystano w 100,00%.

Dział 757 - Obsługa długu publicznego

Rozdział 75702 - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego

Plan: **430.118,00 zł**

Wykonanie: **420.717,75 zł**, co stanowiło 97,81%.

Odsetki od kredytów zaciągniętych przez powiat płacone były w terminach określonych umowami. Kwota odsetek, jak wynika z powyższego, którą powiat uwzględnił w planie była nieco wyższa niż wydatkowane środki, ponieważ plan uwzględniał także ewentualne koszty z tytułu planowanego przystąpienia do realizacji kolejnych inwestycji wynikających z Programu Inwestycyjnego zatwierdzonych przez Radę. W takim przypadku wobec braku środków własnych konieczne było skorzystanie z dodatkowego instrumentu finansowego. Wysokość planowanych odsetek po zmianach dokonanych w trakcie roku stanowiła **388.118,00 zł**, z czego wydatkowano **378.717,75 zł**, czyli 97,58%. Ponadto zaplanowano i wydatkowano kwotę **42.000,00 zł** stanowiącą jednorazową prowizję w związku z przystąpieniem do emisji obligacji na cele inwestycyjne oraz spłatę zadłużenia.

Dział 758 - Różne rozliczenia

Plan: **932.310,00 zł**

Wykonanie: **0,00 zł**.

Rozdział 75814 - Różne rozliczenia finansowe

W związku z wprowadzoną przez ustawodawcę Centralizacją rozliczeń podatku od towarów i usług (VAT) w skali Powiatu wyodrębniono w planie kwotę **10.000,00 zł** na zapłatę podatku od towarów i usług, głównie za najemców majątku powiatu, którzy nie uiszcili by w wyznaczonym terminie opłat za usługi. W 2017 roku nie dokonano wydatków.

Rozdział 75818 - Rezerwy ogólne i celowe

Pierwotnie określona kwota rezerw w uchwale budżetowej na 2017 rok wynosiła:

- ogólna w wysokości **200.000,00 zł**;
- rezerwy celowe na:
 - wydatki bieżące w kwocie **1.830.257,00 zł**, z tego:
 - na oświatę (w tym na odprawy emerytalne) - **743.257,00 zł**,
 - na podwyżki płac - **700.000,00 zł**,
 - na pomoc społeczną - **100.000,00 zł**,
 - na organizacje pozarządowe - **87.000,00 zł**,
 - na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami - **20.000,00 zł**,
 - na zarządzanie kryzysowe - **180.000,00 zł**;
 - wydatki majątkowe - **1.600.000,00 zł**, z tego:
 - na inwestycje w zakresie zmiany źródeł ogrzewania jednostek organizacyjnych powiatu oraz szpitali powiatowych - **650.000,00 zł**,
 - na inwestycje związane z modernizacją majątku powiatu na potrzeby jednostek organizacyjnych oraz na inwestycje w majątku jednostek oświatowych realizujących zadania

wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy - **950.000,00 zł**.

Zaplanowanie wydatków w rezerwach celowych częściowo wynikało z konieczności ich zabezpieczenia do momentu przeprowadzenia procedur konkursowych, a także w celu wypełnienia zapisów ustawowych. Realizacja budżetu wymagała sukcesywnie przeznaczania środków na konkretne cele.

Ostatecznie na koniec 2017 roku po dokonanych zmianach wynikających z realizacji budżetu powiatu, nierozdysponowane pozostały rezerwy:

- ogólna w wysokości - **10.036,00 zł**;
- celowe na:
 - wydatki bieżące w kwocie **312.619,00 zł**, z tego:
 - na podwyżki płac - **41.229,00 zł**,
 - na pomoc społeczną - **100.000,00 zł**,
 - na zarządzanie kryzysowe - **171.390,00 zł**;
 - wydatki majątkowe - **599.655,00 zł**, z tego:
 - na inwestycje w zakresie zmiany źródeł ogrzewania jednostek organizacyjnych powiatu oraz szpitali powiatowych - **406.027,00 zł**,
 - na inwestycje związane z modernizacją majątku powiatu na potrzeby jednostek organizacyjnych oraz na inwestycje w majątku jednostek oświatowych realizujących zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy - **193.628,00 zł**.

Dział 801 - Oświata i wychowanie

Plan: **29.673.883,10 zł**

Wykonanie: **29.444.968,27 zł**, tj. 99,23%.

Niniejszy dział był najwyższym pod względem wydatków realizowanych w budżecie powiatu. W dziale tym realizowane były przede wszystkim wydatki związane z funkcjonowaniem szkół ponadgimnazjalnych, oraz innych typów szkół przypisanych do zadań powiatowi. Wydatki faktycznie związane z utrzymaniem szkół finansowano głównie z subwencji oświatowej oraz dochodów własnych powiatu, wypracowanych przez poszczególne szkoły. Ponadto realizacja niektórych zadań powiązana była z uzyskaniem dotacji celowej z budżetu państwa, a także od wielu lat oparta jest na porozumieniach o wspólnym ich finansowaniu z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Rozdział 80102 - Szkoły podstawowe specjalne

W rozdziale tym zaplanowano środki na realizację wydatków:

- Szkoły Podstawowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach,

- Szkoły Podstawowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej.

Z planowanej kwoty **1.451.960,08 zł**, wydano **1.441.289,40 zł**, co stanowiło 99,27%.

W ramach rozdziału realizowano wydatek niewygasający z upływem 2016 roku w wysokości **31.165,05 zł**. Środki przeznaczono zgodnie z zapisami uchwały na remont dachu.

Jednocześnie należy wspomnieć, iż w opisywanym rozdziale została uwzględniona dotacja celowa z budżetu państwa:

- dla szkoły podstawowej na wyposażenie szkoły realizującej kształcenie ogólne w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, która została wydatkowana w łącznej kwocie **17.298,55 zł**, w tym odpowiednio:
 - Szkoła Podstawowa Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych w Gębicach - **12.777,93 zł**,
 - Szkoła Podstawowa Specjalna w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Białej - **4.349,38 zł**.
 - Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego (obsługa rzeczowa projektu) - **171,24 zł**.
- na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt - wykorzystano **10.270,00 zł**.

Rozdział 80111 - Gimnazja specjalne

Zgodnie z nazewnictwem rozdziału finansowane były wydatki Gimnazjum Specjalnego, funkcjonującego w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach oraz Gimnazjum Specjalnego, funkcjonującego w ramach Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej. Na wydatki ww. jednostek w 2017 roku zaplanowano kwotę **2.319.304,02 zł**, z czego wydatkowano **2.311.702,82 zł**, tj. 99,67% przyznanych środków.

W rozdziale tym zrealizowano wydatek niewygasający z upływem roku budżetowego 2016. Kwotę **40.240,00 zł** przeznaczono na remont dachu budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach. Pozostała kwota **783,44 zł** w paragrafie remontowym dotyczyła drobnych działań remontowych. Ogółem wykorzystana kwota z zakupem materiałów na działania remontowo-naprawcze wyniosła **8.789,77 zł**.

W wydatkach Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej zostały uwzględnione środki związane z udziałem w projekcie „Szkolny Klub Sportowy” realizowanym przez Szkolny Związek Sportowy Wielkopolska w Poznaniu. Ideą programu była organizacja i prowadzenie systematycznych, cotygodniowych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży. W roku 2017 na realizację programu przeznaczono wymagany wkład własny w wysokości **600,00 zł**.

Należy wspomnieć, iż w opisywanym rozdziale w wydatkach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach oraz Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej została uwzględniona dotacja celowa z budżetu państwa na wyposażenie gimnazjów realizujących kształcenie ogólne w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, która została wydatkowana w łącznej kwocie **15.918,63 zł** w tym odpowiednio:

- Gimnazjum w Zespole Szkół Specjalnych w Gębicach - **6.146,86 zł**,
- Gimnazjum w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Białej - **9.614,16 zł**,
- Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego (obsługa rzeczowa projektu) - **157,61 zł** (1,00% wydatków).

Rozdział 80120 - Licea ogólnokształcące

Liczba liceów funkcjonujących w strukturach organizacyjnych powiatu w roku 2017 nie uległa zmianie:

- Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance,
- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół w Krzyżu Wielkopolskim.

Na wydatki ww. jednostek w roku 2017 zaplanowano środki w kwocie ogółem **4.438.777,00 zł**, z których wydatkowano **4.436.377,76 zł**, tj. 99,95%.

Oprócz ww. wydatków udało się wyasygnować środki na przeprowadzenie kilku remontów na kwotę **12.162,57 zł**, w tym na bieżące naprawy sprzętu i konserwację. Uzupełniając kwotę o zakupione materiały do wykonania zadań remontowych ogółem na te cele wykorzystano kwotę **24.089,10 zł**. Do najważniejszych zadań należały:

- Liceum Ogólnokształcącym w Czarnkowie - bieżące naprawy dachu,
- Liceum Ogólnokształcącym w Trzciance - wykonanie przewodów wentylacji grawitacyjnej.

Należy wspomnieć, iż w opisywanym rozdziale zostały uwzględnione środki z dotacji celowej z budżetu państwa na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt. Wydatki opiewały na kwotę ogółem **11.213,00 zł**, z tego:

- Liceum Ogólnokształcącego w Czarnkowie - **6.100,00 zł**,
- Liceum Ogólnokształcącego w Trzciance - **5.113,00 zł**.

W opisywanych wydatkach w planach Liceum Ogólnokształcącego w Czarnkowie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Trzciance zostały uwzględnione także środki związane z udziałem w projekcie „Szkolny Klub Sportowy” realizowanym przez Szkolny Związek Sportowy Wielkopolska w Poznaniu. W roku 2017 na realizację programu zaplanowano i przekazano wymagany wkład własny w wysokości **2.400,00 zł**.

Z kolei na wydatki inwestycyjne w niniejszym rozdziale w Liceum Ogólnokształcącym w Czarnkowie sfinansowało zakup i montaż termostatów na kwotę **16.211,40 zł**.

Ponadto w planie Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego zrealizowano inwestycje dotyczącą sfinansowania opracowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla zadania pn. „Budowa sali sportowej wraz z zapleczem sanitarno-higienicznym oraz termomodernizacja i remont przyległego do niej budynku dydaktycznego w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie” na kwotę **35.670,00 zł**.

W kwocie ogółem w ramach opisywanego rozdziału, przekazywane były również dotacje dla szkół niepublicznych prowadzących licea ogólnokształcące, tj. „Edukacji Lubasz” Spółka z o.o. w Lubaszu i Prywatnego Zespołu Szkół w Czarnkowie. Z planowanej na ten cel kwoty ogółem **1.243.577,00 zł**, wykorzystano **1.240.122,89 zł**, co stanowiło 99,72% planu, w tym odpowiednio:

- Edukacja Lubasz Spółka z o.o. w Lubasz - **1.001.717,04 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie - **238.405,85 zł**.

Wzorem poprzednich lat zaplanowana została także dotacja w ramach porozumienia z Gminą Chodzież na organizację i funkcjonowanie pozaszkolnego punktu katechetycznego Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Chodzieży oraz udział w kosztach jego funkcjonowania. Z planowanej na ten cel kwoty **1.601,00 zł**, wydatkowano **1.508,13 zł**, co stanowiło 94,20%.

Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe

Realizacja wydatków na oświatę pod względem wielkości przeznaczanych środków najwyższy poziom osiąga w ww. rozdziale. Na zadania związane ze szkolnictwem ponadgimnazjalnym i ponadpodstawowym, w szczególności dotyczącym szkolnictwa zawodowego w zakresie: szkoły branżowej I stopnia, zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkół policealnych i kwalifikacyjnych kursów zawodowych zaplanowano kwotę **12.798.742,00 zł**, z czego wydano **12.695.919,45 zł**, tj. 99,20%.

Wydatki szkół zawodowych realizowane były w następujących zespołach szkół:

- Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.,
- Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Zespole Szkół Technicznych w Trzciance,

Środki wykorzystane były przede wszystkim na zadania bieżące szkół, ale także wszelkie wydatki związane z przedsięwzięciami i projektami w których uczestniczyły nasze szkoły.

W ramach ww. rozdziału udało się także przeznaczyć środki na wykonanie remontów w wysokości **177.926,13 zł**. Część zadań była realizowana własnym sumptem i wymagała zakupów materiałów, stąd całkowita wartość wydatków na działania remontowe wyniosła **209.736,85 zł**. Do najważniejszych zadań należały:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie:
 - renowacja ogrodzenia przy dużej sali gimnastycznej,
 - malowanie klatek schodowych w budynku głównym szkoły;
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance:
 - remont pracowni lekcyjnych,
 - remont pomieszczeń biurowych,
 - remonty sali gimnastycznej,
 - remont dachu na budynkach szkolnych;
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance:
 - naprawa części placu wjazdowego na teren szkoły,
 - naprawa opierzenia dachu z wymianą rynien na budynku szkoły,
 - naprawa części pokrycia na dachu budynku sali gimnastycznej,
 - remont pokoju nauczycielskiego;
- Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp.:
 - renowacja ogrodzenia przy dużej sali gimnastycznej,

- malowanie klatek schodowych w budynku głównym szkoły.

W opisywanym rozdziale w wydatkach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie, Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance oraz Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp. zostały uwzględnione środki związane z udziałem w projekcie „Szkolny Klub Sportowy” realizowanym przez Szkolny Związek Sportowy Wielkopolska w Poznaniu. W roku 2017 na realizację programu przeznaczono wymagany wkład własny w wysokości **3.600,00 zł**, z czego wykorzystano 100,00%. W kwocie wydatków jednostek zostały uwzględnione środki z dotacji celowej z budżetu państwa na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt w łącznej kwocie **22.954,35 zł**, z tego:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **6.560,00 zł**,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance - **6.325,85 zł**,
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance - **6.086,35 zł**,
- Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp. - **3.982,15 zł**.

Jednocześnie należy wspomnieć, iż w opisywanym rozdziale w wydatkach Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp. zostały uwzględnione środki związane z realizacją projektów finansowanych z środków „zewnętrznych”. Ww. szkoła realizowała w ramach programu Erasmus+, projekt „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919” (kwota ogółem **323.624,00 zł** w latach 2015-2017) oraz przystąpiła do nowego projektu „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 BIS” (kwota **393.839,00 zł** w latach 2017-2019). Na wydatki w roku 2017 na oba przedsięwzięcia z zaplanowanej kwoty ogółem **184.022,00 zł**, wykorzystano 85,70% planu, co stanowi kwotę **157.707,03 zł**.

Również w wydatkach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie zostały uwzględnione środki związane z projektem finansowanym z środków „zewnętrznych”. Szkoła przystąpiła do projektu finansowanego również przez Erasmus+, w ramach którego realizuje projekt „Poznajemy dualny system kształcenia” (kwota **53.372,00 zł** w latach 2016-2017). W roku 2017 na realizację przedsięwzięcia zaplanowano i wydatkowano 100,00% - kwotę **26.236,00 zł**.

W kwocie ogółem wydatków bieżących zaplanowanych w niniejszym rozdziale, uwzględnione były również środki na refundację pracodawcom dodatków szkoleniowych, u których organizowane były praktyki zawodowe. Ogółem na ten cel przypisano kwotę **23.531,00 zł**, z której wydatkowano 77,88% środków, tj. **18.325,67 zł**.

Drugą grupę wydatków szkół stanowiły wydatki majątkowe. Na ten cel przeznaczono w planie kwotę **136.420,00 zł**, z czego wydano **121.013,41 zł**, czyli 88,71% na zadania:

- wymianę pokrycia dachowego z blachy na pawilonie szkolnym nr 2 w Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp. - **29.964,34 zł**,
- rozbudowę systemu monitoringu w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **9.641,52 zł**,
- montaż zaworów termostatycznych na instalacji centralnego ogrzewania w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **45.171,75 zł**,
- montaż zaworów termostatycznych na instalacji centralnego ogrzewania w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance - **36.235,80 zł**.

Ponadto z tego rozdziału przekazywane są dotacje dla szkół niepublicznych tj. „Edukacji Lubasz” spółka z o.o. w Lubaszu i Prywatnego Zespołu Szkół w Czarnkowie. Zaplanowane dotacje ogółem na kwotę **1.325.937,00 zł**, przekazane zostały adekwatnie do realizowanych zadań w wysokości **1.320.457,59 zł**, co stanowiło 99,59% planu, w tym odpowiednio:

- Edukacja Lubasz Spółka z o.o. w Lubaszu - **793.505,04 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie - **526.952,55 zł**.

Rozdział 80134 - Szkoły zawodowe specjalne

Realizacja wydatków w zakresie zawodowego szkolnictwa specjalnego dotyczy:

- szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach,
- oddziałów szkoły zawodowej specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

W rozdziale tym w roku 2017 z zaplanowanych środków w kwocie **596.872,00 zł**, wykorzystano 99,78%, tj. **595.556,72 zł**. Znaczna część z nich stanowiła wydatki bieżące, udało się także przeznaczyć środki na inwestycję związaną z modernizacją systemu ogrzewania w Zespole Szkół Specjalnych w Gębicach w kwocie **115.115,70 zł**.

Rozdział 80140 - Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki doskonalenia zawodowego

Na realizację wydatków w powyższym rozdziale zaplanowano ogółem kwotę **1.576.801,00 zł**, z której w roku 2017 wydatkowano **1.575.717,05 zł**, co oznaczało 99,93%. Środki te przeznaczono głównie na wydatki bieżące funkcjonującego w ramach Centrum Edukacji Zawodowej w Czarnkowie:

- Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Ośrodka Doskonalenia i Doskonalenia Zawodowego.

W ramach ww. rozdziału udało się także przeznaczyć pewną pulę środków **7.411,49 zł** na wykonanie remontów i bieżących napraw. W sumie na cele remontowo-modernizacyjne przeznaczono łącznie z zakupem niezbędnych materiałów **19.468,19 zł**. Do najważniejszych zadań należał między innymi:

- remont dachu - korytarza głównego,
- wykonanie przyłącza internetowego.

Wydatkowano także środki na inwestycję związaną z montażem zaworów termostatycznych na instalacji centralnego ogrzewania w kwocie **3.191,85 zł**.

Rozdział 80146 - Doskonalenie i doskonalenie nauczycieli

Na realizację wydatków związanych z doskonaleniem i doskonaleniem nauczycieli oraz organizację doradztwa metodycznego w powiecie w jednostkach finansowanych w ramach działu

801 pierwotnie w budżecie na rok 2017 zaplanowano środki na poziomie 1,00% puli rocznych wynagrodzeń nauczycieli. Ogółem na ten cel zabezpieczono kwotę **101.807,00 zł**, z której na koniec roku wydatkowano 99,02% środków, tj. **100.807,24 zł**.

Rozdział 80148 - Stołówki szkolne i przedszkolne

Działalność stołówek szkolnych od kilku lat stanowi zadanie wyodrębnione z kosztów działalności internatów. W powiecie funkcjonuje stołówka przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie. Na ww. cel zaplanowano kwotę **99.108,00 zł**, z czego na koniec roku 2017 wydatkowano kwotę **99.048,18 zł**, tj. 99,94%. W ramach wydatków wykorzystano drobne środki w paragrafie remontowym na poziomie **275,00 zł** na pomalowanie magazynu w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie zgodnie z zaleceniami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Koszt zadania wyniósł w sumie **1.862,82 zł**, gdzie część wydatków zgodnie z klasyfikacją budżetową ujmowane były w innych paragrafach.

Rozdział 80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych

W ramach ww. rozdziału zaplanowano środki na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży dla szkół, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z poradni psychologiczno-pedagogicznych. W ramach ww. rozdziału realizowane były wydatki następujących szkół:

- Liceum Ogólnokształcącego w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcącego w Trzciance,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance,
- Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp.

Na ich działalność zaplanowano kwotę **1.106.595,00 zł**, z czego wydano **1.100.795,69 zł**, tj. 99,48%.

W kwocie ogółem zaplanowanej w rozdziale, uwzględnione były również środki na refundację pracodawcom dodatków szkoleniowych, u których organizowane były praktyki zawodowe. Ogółem na ten cel zaplanowano środki w wysokości **869,00 zł**, z których na koniec roku wydatkowano 82,68%, tj. kwotę **718,49 zł**.

Ww. rozdziale, proporcjonalnie do poniesionych wydatków ogółem na sfinansowanie zatrudnienia animatorów sportu w ramach programu „Animator Moje Boisko - ORLIK 2012” na obiekcie przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie, realizowano zadania na rzecz uczniów kwalifikujące się do niniejszego rozdziału. Plan ogółem powyższego zadania wynosił **1.824,00 zł**, z czego wydatkowano **1.286,79 zł**, co stanowiło 70,55%.

W rozdziale 80150 przypisano proporcjonalnie - część środków przeznaczonych na zadania remontowe opisane przy rozdziałach głównych związanych z ich realizacją. Kwota wydatkowana wynosiła **9.168,54 zł**.

Część wydatków dotyczących zagadnień poruszanych przy opisie wydatków rozdziału zostało przypisane przy Wydziale Edukacji Starostwa Powiatowego. Ogółem planowana kwota wynosiła **10.526,00 zł**, z czego wydano **8.088,19 zł**, tj. 76,84%.

Ponadto z tego rozdziału przekazywano dotację na ucznia z orzeczeniem kształcenia specjalnego uczęszczającego do szkoły niepublicznej tj. „Edukacji Lubasz” spółka z o.o. w Lubaszu. Zaplanowana dotacja ogółem na kwotę **34.124,00 zł**, została przekazana adekwatnie do realizowanych zadań w wysokości **34.123,28 zł**, co stanowiło 99,99% planu.

Uzupełniając należy podkreślić, iż ww. opisane zadania realizowane były zgodnie z klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych w różnych rozdziałach niniejszego działu, a także w **dziale 854**. Wobec powyższego globalnie środki wydatkowane na te cele opiewają na znacznie wyższe kwoty.

Rozdział 80151 - Kwalifikacyjne kursy zawodowe

Na realizację wydatków w powyższym rozdziale zaplanowano ogółem kwotę **465.085,00 zł**, z której w roku 2017 wykorzystano **464.263,38 zł**, co stanowiło 99,82%. Środki te przeznaczono na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem kwalifikacyjnych kursów zawodowych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Józefa Nojego w Czarnkowie.

W ramach ww. rozdziału udało się także przeznaczyć pewną pulę środków na wydatki remontowe związane z malowaniem pomieszczeń szkolnych na kwotę **932,00 zł**.

Rozdział 80195 - Pozostała działalność

W rozdziale tym ujęte są te zadania, których nie było można przypisać do innych merytorycznie oznaczonych rozdziałów. Z planowanej kwoty ogółem **2.103.067,00 zł**, zaangażowano na wydatki **2.019.190,50 zł**, tj. 96,01%. W grupie tej mieścił się różnorodny zakres zadań, który w odpowiedniej części został również uwzględniony w środkach rozliczanych w ramach rozdziału 80150.

Cykliczne wydatki realizowane w tym rozdziale wyniosły **356.240,83 zł** i dotyczyły:

- sfinansowania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników oświaty - **260.806,75 zł**,
- sfinansowania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów i rencistów szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat - **24.657,29 zł**,
- sfinansowania prac komisji egzaminacyjnych związanych z procedurą awansu zawodowego nauczycieli - zatrudnienie ekspertów oraz obsługa – **868,89 zł**,

- sfinansowania nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się pracowników oświaty i nauczycieli odchodzących na emeryturę, które uruchomione zostały głównie w związku z obchodami święta Dnia Edukacji - **35.037,93 zł**,
- zakupu nagród i upominków dla młodzieży reprezentującej Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki w konkursach na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim oraz ogólnopolskim - **1.005,42 zł**,
- sfinansowania zatrudnienia animatorów sportu w ramach programu „Animator Moje Boisko - ORLIK 2012” na Orliku przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie (w tym udział finansowy Gminy Czarnków **12.527,00 zł**) - **17.692,89 zł**,
- innych zadań własnych realizowanych na rzecz oświaty, w tym działania promocyjne szkół - **16.171,66 zł**.

W wyżej wymienionym rozdziale w wydatkach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie zostały uwzględnione środki z porozumienia zawartego z Ministerstwem Edukacji Narodowej dotyczącego realizacji kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za Życiem”, tj. przygotowania i utrzymania miejsca w internacie dla uczennic w ciąży, w formie odrębnego - jednoosobowego pokoju, w którym zapewnione zostaną maksymalnie komfortowe warunki pobytu uczennicy do czasu urodzenia dziecka. Powiat w roku 2017 otrzymał środki w wysokości **15.000,00 zł**, którą wykorzystano w 99,93%, co stanowiło kwotę **14.989,04 zł**.

Ponadto w planie zabezpieczona została realizacja projektu na rzecz Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach”, który dofinansowany został z środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i złagodzenie problemów, wynikających z posiadanych indywidualnych problemów psychoruchowych u 90 uczniów oraz podniesienie kompetencji zawodowych 20 nauczycieli pracujących w tejże szkole. Planowana kwota na 2017 rok wynosiła **270.118,00 zł**, a wydatkowana, obejmująca zarówno wydatki bieżące jak i zakupy inwestycyjne, wyniosła **241.697,85 zł**, 89,48%, z tego:

- Zespół Szkół Specjalnych w Gębicach na wydatki bieżące (wynagrodzenia) - **26.482,37 zł**;
- Wydział Funduszy Europejskich Starostwa Powiatowego - **215.215,48 zł**, z tego:
 - wydatki bieżące (w tym wynagrodzenia) - **158.130,53 zł**;
 - zakupy inwestycyjne - **57.084,95 zł**, w tym zakup:
 - wanny do hydromasażu - **29.775,00 zł**,
 - urządzenia do masażu wirowego stóp i podudzi - **7.550,00 zł**,
 - ogródka meteorologicznego - **14.803,05 zł**,
 - zestawu świetlno-dźwiękowego - **4.956,90 zł**.

Kolejnym zadaniem przypisanym do ww. rozdziału w planie Wydziału Funduszy Europejskich Starostwa Powiatowego był projekt „Nowe kwalifikacje twoją szansą”. Celem projektu było podniesienie zdolności do zatrudnienia uczniów, poprzez podniesienie ich kwalifikacji zawodowych - dotyczył uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie, Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance, Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp. Środki na ww. cel pochodziły

w 85,00% z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w 15,00% z budżetu państwa, realizacja będzie przebiegać w latach 2016-2018. W 2017 rok zaplanowano kwotę **17.000,00 zł**, z czego wydano **14.860,49 zł**, czyli 87,41%.

Najwyższą pozycją wydatkową w rozdziale stanowiły zadania inwestycyjne pod nazwą „Budowa boisk wielofunkcyjnych i siłowni zewnętrznych przy - Liceum Ogólnokształcącym w Trzciance, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance i Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.” Łączna kwota na realizację zadania inwestycyjnego wynosiła **1.431.340,00 zł**, z czego wykorzystano 97,21%, tj. **1.391.402,29 zł** na:

- boisko przy Liceum Ogólnokształcącym w Trzciance - ***447.338,70 zł***,
- boisko przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance - ***481.914,00 zł***,
- boisko przy Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp. - ***405.039,00 zł***,
- nadzór inwestorski nad powyższymi zadaniami - ***9.102,00 zł***,
- tablice informacyjne, w tym regulaminy korzystania z powyższych boisk - ***2.008,59 zł***,
- ugodę sądową dotyczącą dodatkowych robót budowlanych na boisku w Krzyżu Wlkp. - ***46.000,00 zł***.

Pierwotnie zadanie sfinansowano z środków własnych powiatu, z czego kwota ***667.145,00 zł*** podlegała refundacji w ramach Programu Rozwoju Szkolnej Infrastruktury Sportowej - Edycja 2017 z środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. W 2017 roku uzyskano wpływ środków w wysokości **426.188,00 zł**, pozostała kwota zostanie przekazana w kolejnym roku.

Podsumowując realizację wydatków w całym **dziale 801** należy zaznaczyć, iż przeważającą ich część stanowiły wydatki bieżące ponoszone na utrzymanie jednostek oświatowych. Pomimo tak znacznego zaangażowania środków na te zadania udało się także wyasygnować środki na poziomie ***1.739.689,60 zł*** na wydatki majątkowe, które to szczegółowo zostały opisane przy każdym z rozdziałów. Najwyższą kwotę stanowiły boiska wielofunkcyjne, których wykonanie przy współudziale środków z Ministerstwa Sportu i Turystyki (mającymi na celu polepszenie bazy dydaktyczno-sportowej) spowoduje, podniesie atrakcyjności tych jednostek.

Ponadto w jednostkach zostały przeprowadzone remonty, na które przeznaczono ***224.195,21 zł***. Najważniejsze z remontów zostały zaprezentowane przy opisie poszczególnych rozdziałów. Część prac remontowych i inwestycyjnych wynikała z wniosków pokontrolnych i zaleceń instytucji nadzorczych oraz konieczności pilnego przystosowania bazy do spełnienia obecnie obowiązujących wymogów. Przy opisie wspomniano o wysokości pełnych kosztów związanych z przeprowadzeniem remontów, często wykonywanych własnymi pracownikami.

Dział 851 - Ochrona zdrowia

Plan: ***2.520.890,62 zł***

Wykonanie: ***2.341.052,66 zł***, tj. 92,87%.

Rozdział 85111 - Szpitale ogólne

Zaplanowano środki w formie dotacji pochodzące przede wszystkim z budżetu powiatu, mające wesprzeć procesy inwestycyjne Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie w głównej mierze w zakresie osiągnięcia wymaganych standardów. Ostatecznie planowana kwota na 2017 rok wyniosła **1.184.060,00 zł**, a wnioskowano o uruchomienie na wydatki **1.152.510,00 zł**, co stanowiło 97,34%. Dotacja zabezpieczała pierwszy rok finansowania „Rozbudowy i przebudowy budynku Szpitala Powiatowego w Czarnkowie”. W ramach ww. kwoty **61.500,00 zł**, wykorzystano na sfinansowanie zmian do projektu budowlanego Szpitala w zakresie bloku operacyjnego, bloku porodowego oraz oddziału ginekologicznego.

Rozdział 85117 - Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze

Zaplanowano sfinansowanie kosztów pobytu dziecka pochodzącego z terenu naszego powiatu w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym dla Dzieci prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Wierzbicach. Z przewidzianej w planie kwoty **24.195,00 zł** wydatki opiewały na **23.994,80 zł**, czyli 99,17% planu.

Rozdział 85149 - Programy polityki zdrowotnej

Zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia przypisane zostały w ramach zatwierdzonego przez Zarząd Powiatu uchwałą Nr 366/2017 z 2 marca b.r. programu pod nazwą „Program Promocji Zdrowia w Powiecie Czarnkowsko-Trzcianeckim na 2017 rok”. Stanowił on kontynuację działań prowadzonych z zakresu promocji zdrowia w roku poprzednim. Realizacja wydatków odbywała się zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową w dwóch rozdziałach. Na zadania tej części programu zaplanowano środki własne powiatu w wysokości **11.500,00 zł**, z czego wykorzystano 98,14% tj. kwotę **11.286,45 zł** na działania:

- zwiększenia aktywności fizycznej społeczeństwa poprzez prowadzenie kampanii oraz akcji zachęcających do zmiany stylu życia - **754,33 zł**,
- krzewienia idei krwiodawstwa wśród mieszkańców powiatu - **833,15 zł**,
- doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej - **1.394,99 zł**,
- aktywizowanie do działań w zakresie podnoszenia świadomości w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa zdrowia oraz zakup gadżetów tematycznych - **8.303,98 zł**.

Rozdział 85153 - Zwalczanie narkomanii

Drugi program obejmował działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom. Celem programu było zmniejszanie zapotrzebowania na substancje psychoaktywne wśród mieszkańców Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Na to zadanie określono plan na poziomie **13.500,00 zł**, wydatkowano kwotę **13.471,80 zł**, co stanowiło 99,79% przyznanych na ten cel środków własnych powiatu. Realizowano niżej wymienione działania:

- zajęcia warsztatowe, turnieje i olimpiady - **7.362,46 zł**,
- zaangażowanie w Ogólnopolski Program Edukacyjno-Profilaktyczny „Profilaktyka, a Ty” - PaT - **1.985,72 zł**,
- zakup nagród, gadżetów tematycznych - **4.123,62 zł**.

Rozdział 85156 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego

Na realizację ww. zadań przyznana została dotacja z budżetu państwa. Obejmowała ona zarówno wypłatę składek dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku jak i dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance oraz Zespole Szkół Technicznych w Trzciance. Ogółem planowane środki na ten cel wynosiły **1.275.906,00 zł**, z czego wykorzystano **1.139.789,61 zł**, tj. 89,33%.

Znaczna część z nich, bo aż **1.263.439,00 zł** przypisana była na realizację zadań Powiatowego Urzędu Pracy. Wydatki z tego tytułu wyniosły **1.129.680,81 zł**, czyli 89,41%. Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie na bieżąco monitorował to zadanie i był w stałym kontakcie z Wydziałem Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego składając miesięczne zapotrzebowanie na środki w zakresie opłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób bez prawa do zasiłku. Porównując dane statystyczne osób zarejestrowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku do stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku należy stwierdzić, iż liczba ta obniżyła się o 494 osoby, czyli o 28,07%. Na dzień 31 grudnia 2017 roku liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wynosiła 1.266 osób.

Natomiast na wydatki jednostek oświatowych przypisano środki w wysokości **1.873,00 zł**, z czego wykonanie wyniosło **1.731,60 zł**, co stanowiło 92,45%. Wydatki dotyczyły:

- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance - kwota **748,80 zł**,
- Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance - kwota **982,80 zł**.

W przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych również składane są miesięczne zapotrzebowania. Ogółem z planowanej dotacji z budżetu państwa zabezpieczono **10.594,00 zł**, z czego wykorzystano **8.377,20 zł**, czyli 79,07%, w tym:

- dotacja dla Stowarzyszenia „Pomagajmy Dzieciom” w Trzciance za dzieci umieszczone w „Przyjaznym Domu” – **3.416,40 zł**,
- dotacja dla Stowarzyszenia Na Rzecz Dziecka i Rodziny w Krzyżu za dzieci umieszczone w Słonecznym Domu” w Krzyżu Wlkp. – **4.960,80 zł**.

Rozdział 85195 - Pozostała działalność

Zgodnie z wytycznymi Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu w rozdziale tym zabezpieczono w planie dotację celową dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego na projekt „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany

danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa”. W planie Starostwa Powiatowego Wydział Funduszy Europejskich zabezpieczono 15,00% finansowego udziału w kosztach kwalifikowanych oraz ewentualne 100,00% pokrycie kosztów niekwalifikowanych w projekcie pozakonkursowym realizowanym w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Liderem projektu jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego, partnerami za pośrednictwem powiatu Szpital Powiatowy w Trzciance oraz Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie. W wyniku licznych zmian spowodowanych przesuwającymi się procedurami przetargowymi ostatecznie planowana kwota na poziomie **11.729,62 zł** nie została przekazana. Niewykorzystane środki zasilą dotacje w przyszłym roku.

Dział 852 - Pomoc społeczna

Plan: **13.515.849,00 zł**

Wykonanie: **13.488.384,68 zł**, co stanowiło 99,80%.

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej

Na utrzymanie domów pomocy społecznej jako zadanie własne powiatu, powiat otrzymuje z budżetu państwa dotację celową na zadania własne (w zakresie pensjonariuszy przyjętych na starych zasadach). Finansowanie zadania wspierane jest środkami pochodzącymi z odpłatności mieszkańców, a także dochodami wypracowanymi przez poszczególne jednostki. Ostatecznie planowana kwota dotacji po dokonanych zmianach w trakcie roku wyniosła **6.743.212,00 zł**, którą wykorzystano w wysokości **6.725.046,04 zł**, czyli w 99,73%.

Najwyższą pozycję wydatków tak jak w latach poprzednich w omawianym rozdziale, stanowiła dotacja dla Zespołu Domów Pomocy Społecznej w Wieleniu prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincja Św. Józefa w Poznaniu. Celem było prowadzenie ponadgminnego domu pomocy społecznej dla osób: niepełnosprawnych intelektualnie, starszych, niepełnosprawnych fizycznie, przewlekle somatycznie chorych, celem realizacji zadań. W związku ze zmianą przepisów od kilku już lat do powiatu należy obowiązek zlecenia realizacji tegoż zadania. W wyniku zmian dokonanych w trakcie roku przez Wojewodę ostatecznie planowana dotacja dla Zgromadzenia Sióstr wyniosła **2.702.330,00 zł**, a wydatkowano **2.700.551,00 zł**, czyli 99,93%.

Natomiast na bieżące wydatki związane z funkcjonowaniem pozostałych jednostek będących w strukturach powiatowych jednostek organizacyjnych:

- Domu Pomocy Społecznej w Gębicach,
- Domu Pomocy Społecznej w Trzciance,
- Domu Pomocy Społecznej w Wieleniu,

zaplanowano kwotę **9.778.199,00 zł**, a wydatkowano środki ogółem (pochodzące z dotacji, wypracowanych dochodów jednostek oraz środków powiatu) na kwotę **9.761.705,58 zł**, czyli 99,83%.

Z uwagi na to, iż budynek Domu Pomocy Społecznej w Wieleniu jest obiektem zabytkowym, to remonty traktowane są jako usługi remontowo-konserwatorskie. Na ww. cel zaplanowano **32.508,00 zł**, które wydatkowano w 100,00% na wymianę kolejnej partii zabytkowych okien.

W ramach wydatków bieżących jednostek udało się również przeznaczyć pewne środki na zadania remontowe, na które uzyskano częściowo wsparcie z dotacji z budżetu państwa (po uruchomieniu rezerwy celowej). Ogółem na remonty, w tym także wykonanie części z zaleceń pokontrolnych Straży Pożarnej przeznaczono kwotę **285.945,89 zł**. Oprócz wydatków związanych z bieżącą konserwacją i naprawą urządzeń oraz sprzętu we wszystkich jednostkach, do najważniejszych zrealizowanych zadań należały przede wszystkim:

- Dom Pomocy Społecznej w Gębicach:
 - remont łazienek (budynek główny) oraz pomieszczeń socjalnych - **33.007,26 zł** (w tym **10.067,26 zł** z dotacji budżetu państwa);
- Dom Pomocy Społecznej w Trzciance:
 - remont systemu oddymiania na klatce schodowej - **61.498,44 zł** (w tym z dotacji z budżetu państwa **35.054,11 zł**),
 - remont dachu na budynku głównym - **78.801,40 zł** (w tym z dotacji z budżetu państwa **44.916,80 zł**),
 - wymiana stolarki okiennej - **10.012,33 zł** (w tym z dotacji z budżetu państwa **2.703,13 zł**);
- Dom Pomocy Społecznej w Wieleniu:
 - remont opierzenia i rynien gzymsów budynku głównego - **33.330,01 zł**,
 - montaż okien przeciwpożarowych - **23.220,00 zł**.

Należy podkreślić, iż część z zadań wykonywana była własnym sumptem, więc rzeczywiste środki wydatkowane na potocznie nazywane „remonty” były znacznie wyższe niż wskazywałby paragraf 4270.

Dodatkowo w planie wydatków Starostwa Powiatowego w Czarnkowie zabezpieczono i wykonano kwotę **2.538,00 zł** tytułem sfinansowania kosztów transportu medycznego mieszkanki powiatu z miejsca zamieszkania (Krzyż Wlkp.) do Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych we Włoszczowie.

Ponadto w planie opisywanego rozdziału uwzględniono zakup inwestycyjny zmywarki do Domu Pomocy Społecznej w Gębicach na kwotę **7.257,00 zł**, co stanowiło 100,00% planu.

Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie

Koszty utrzymania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie finansowane były w znacznym stopniu z środków własnych powiatu. Oprócz swojej podstawowej działalności jednostka ta realizowała zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które to powiat przekazał 2,50% dochód otrzymany z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki w kwocie **56.867,00 zł** wykorzystano prawie w 100,00%, tj. **56.864,14 zł**. Ponadto w związku z obsługą programu „Aktywny samorząd” oraz „Wyrównywanie różnic między regionami” w ramach programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych przypisano w planie dodatkowy dochód w kwocie ogółem **24.760,00 zł**, z której to kwoty wydano **17.768,81 zł**, tj. 71,76%.

Ogółem na wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem tej jednostki przeznaczono w 2017 roku środki w wysokości **997.881,87 zł**, co oznaczało 99,09% z kwoty **1.007.025,00 zł** zaplanowanej na ten cel. W wydatkach tych kwotę **5.273,06 zł** przeznaczono na remonty związane z bieżącą naprawą sprzętu i konserwacją urządzeń.

Ponadto wygospodarowano kwotę **18.500,00 zł** na zakupy inwestycyjne. Wydatkowano **18.451,23 zł**, czyli 99,74% z planowanej kwoty na wykonanie systemu monitoringu (w tym zakupiono 10 kamer).

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Plan: **5.151.083,00 zł**

Wykonanie: **4.648.647,90 zł**, co oznaczało 90,25%.

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Zgodnie z zapisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na powiecie ciąży obowiązek pokrycia 10,00% funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej. Na terenie powiatu funkcjonują 3 takie podmioty: Warsztaty Terapii Zajęciowej w Trzciance, Wieleniu oraz Gębicach.

Spełniając ustawowy wymóg warsztaty te prowadzone były przez stowarzyszenia:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej „Caritas” p.w. Św. Jana Chrzciciela w Trzciance - prowadzi Warsztaty w Trzciance i Wieleniu,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych Intelakualnie „EMPATIA” - prowadzi Warsztaty w Gębicach.

Zaplanowana i przekazana kwota dotacji na omawiany rok wynosiła ogółem **168.848,00 zł**. W uzupełnieniu należy dodać, iż tak jak w poprzednich latach wydatki te w uchwale budżetowej pierwotnie zostały zabezpieczone z środków własnych powiatu, natomiast sukcesywnie przekazywane były uchwały o pomocy finansowej oraz porozumienia z poszczególnymi gminami, które to deklarowały dofinansowanie powyższych zadań w odniesieniu do swoich mieszkańców będących uczestnikami poszczególnych warsztatów. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wszystkie samorządy gminne, które deklarowały udział w finansowaniu zadania przekazały do powiatu środki na łączną kwotę **60.429,05 zł**.

Ponadto w rozdziale tym zaplanowano dotację w wysokości **4.073,00 zł** dla Powiatu Pilskiego, celem dofinansowania działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pile i w Ujściu, w których uczestnikami było trzech mieszkańców naszego powiatu. Środki zostały wydatkowane na poziomie **3.924,70 zł** czyli w 96,36%.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

Orzeczenia na rzecz mieszkańców Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego wydaje Zespół utworzony w Powiecie Pilskim wobec tego bezpośrednio otrzymuje od Wojewody dotację na realizację zadania dla naszego powiatu. Oprócz tego w budżecie naszego powiatu co roku przeznacza się dodatkowe środki na ten cel. W roku 2017 przewidziano i jednocześnie przekazano w formie dotacji dla Powiatu Pilskiego kwotę **30.000,00 zł**.

Rozdział 85333 - Powiatowe urzędy pracy

Na wydatki związane z bieżącą działalnością Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie, Trzciance oraz Filii w Wieleniu zaplanowano ogółem kwotę **3.310.906,00 zł**, z której wydatkowano **3.309.674,61 zł**, tj. 99,96%. Jednostka ta w przeważającej części finansowana była z dochodów własnych powiatu. Od kilku lat powiat otrzymuje również dodatkowo wsparcie z Funduszu Pracy, które przeznaczono zgodnie z celem wynikającym z ustawy. Od 2014 roku zmieniły się w tym zakresie zasady przyznawania środków, o czym było wspomniane przy opisie strony dochodowej. W sumie wysokość planu z tego tytułu określono na kwotę **723.900,00 zł**. W kwocie tej uwzględnione zostały również środki w wysokości **135.000,00 zł** na nagrody dla pracowników urzędu (z 2% algorytmu Funduszu Pracy) oraz dodatkowo nagrody specjalne w kwocie **251.500,00 zł**. Podstawową kwotę przeznaczono na dodatkowe zatrudnienie **10** osób pełniących funkcję doradcy klienta. Zgodnie z zapisami ustawowymi środki przeznaczono na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, a pozostałe koszty sfinansowano z środków własnych powiatu. W ramach wydatków bieżących kwotę **2.617,14 zł** wydatkowano na bieżącą naprawę i konserwację urządzeń.

Rok 2017 był bardzo ważnym w historii funkcjonowania jednostki w Czarnkowie, gdyż pod koniec roku przeniesiono jej siedzibę do budynku na ul. Orłowskiego, o czym zostało już wcześniej wspomniane. Poprzedzone było to działaniami modernizacyjnymi w celu dostosowania pomieszczeń na potrzeby Urzędu Pracy. Oprócz wydatków w **rozdziale 70005** w niniejszym rozdziale sfinansowano inwestycję „Dostosowanie budynku położonego przy ul. Ppłk. Z. Orłowskiego 1 do potrzeb Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie sieci: logiczno-telekomunikacyjnej, alarmowej, monitoringu, klimatyzacji wraz z przeniesieniem istniejących regałów archiwalnych do nowego pomieszczenia”. Wydatkowano zgodnie z założonym planem kwotę **93.538,00 zł**.

Rozdział 85395 - Pozostała działalność

Na cykliczne zadanie obejmujące finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom, które przystąpiły do konkursu ofert, przeprowadzonego zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych i starszych przydzielono i jednocześnie wykorzystano kwotę **19.000,00 zł**. Środki uzyskały niżej wymienione stowarzyszenia:

- Polski Związek Niewidomych Zarząd Koła Czarnkowsko-Trzcianecki w Czarnkowie - **2.200,00 zł**,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Czarnkowie - **2.500,00 zł**,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Czarnkowie - **2.500,00 zł**,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych Intelktualnie „Empatia” w Trzciance - **1.000,00 zł**,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło w Czarnkowie - **1.000,00 zł**,
- Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Połajewie - **1.000,00 zł**,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Czarnkowie - **1.500,00 zł**,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejski w Krzyżu Wlkp. - **1.500,00 zł**,
- Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska Wielkopolskie - Poznań - **2.500,00 zł**,
- Spółdzielnia Socjalna „Równe Szanse” w Gajewie - **1.000,00 zł**,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Trzciance - **800,00 zł**,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Trzciance - **1.500,00 zł**.

Ponadto znaczne środki ujęte w niniejszym rozdziale dotyczyły realizacji projektów dofinansowywanych z środków unijnych.

W planie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w związku z kontynuacją realizacji projektu pn. „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” na 2017 rok uwzględniono zarówno na wydatki bieżące jak i inwestycyjne ogółem środki w kwocie **1.257.565,00 zł**, z czego wydatkowano **1.020.862,59 zł**, czyli 81,18%. Wkład własny w projekcie ogółem wyniósł **71.282,32 zł**. W ramach wydatków na przedsięwzięcie uwzględniono zakup inwestycyjny w postaci samochodu osobowego do przewozu osób niepełnosprawnych oraz pracy koordynatorów pieczy zastępczej. Z zaplanowanej na ww. cel kwoty **91.223,00 zł**, wydano **91.020,00 zł**, czyli 99,78%. W ramach wydatkowanej kwoty należało zabezpieczyć z środków własnych wkład własny w wysokości **7.752,00 zł** oraz dodatkowo **17.058,00 zł** tytułem opłacenia podatku VAT.

Zadanie realizowane było w partnerstwie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnkowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Czarnkowie, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Trzciance, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubaszcu oraz stowarzyszeniem Fundacja AKME. Projekt obejmował swym wsparciem 159 osób. Na wydatki partnerów w sumie w planie zabezpieczono na 2017 rok kwotę **540.483,00 zł**, z czego wykorzystano **409.367,29 zł**, czyli 64,44%. Podział wydatkowanych środków na poszczególnych partnerów projektu przedstawiał się następująco:

- dotacja dla Gminy Czarnków (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie) - **19.047,20 zł**,
- dotacja dla Miasta Czarnków (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie) - **49.129,21 zł**,

- dotacja dla Miasta i Gminy Trzcianka (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciance) - **137.941,55 zł**,
- dotacja dla Gminy Lubasz (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaszu) - **93.538,90 zł**,
- dotacja dla Fundacji AKME - **109.710,43 zł**.

Kolejnym projektem do realizacji którego przystąpiło Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance była „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” na lata 2017-2019. Projekt realizowano w partnerstwie z Fundacją AKME. W ramach przedsięwzięcia objęto pomocą 92 osoby (rodziny zastępcze, uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, osoby niepełnosprawne). Ogółem na 2017 roku zaplanowano kwotę **264.353,00 zł**, w tym wkład własny wyniósł **42.600,00 zł**. Ostatecznie wydatkowanie nastąpi w roku 2018, a środki które zostały na ten cel przekazane w roku 2017 zwrócono do ich dysponenta.

W rozdziale tym uwzględniono również kwotę **2.800,00 zł** z dotacji z budżetu państwa, którą wykorzystano w 100%. Środki te przeznaczone były na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o Karcie Polaka (świadczenia pieniężne przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżące utrzymanie osób posiadających ważną Kartę Polaka).

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza

Plan: **10.805.462,00 zł**

Wykonanie: **10.762.201,39 zł**, co stanowiło 99,60%.

Zadania ujęte w niniejszym dziale finansowane były podobnie jak w **dziale 801** - przede wszystkim z subwencji oświatowej. Realizacja niektórych zadań wspierana jest środkami pochodzącymi od Samorządu Trzcianki. Dodatkowo na wydatki przeznaczano również środki własne wypracowane przez poszczególne jednostki.

Realizacja wydatków w poszczególnych rozdziałach przedstawiała się następująco:

Rozdział 85402 - Specjalne ośrodki wychowawcze

W niniejszym rozdziale zaplanowano w formie dotacji środki dla Specjalnego Ośrodka Wychowawczego „Nasz Dom” w Gębicach prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek, funkcjonującego w Zespole Placówek Oświatowych „Nasz Dom” w Gębicach. Zaplanowaną dotację na kwotę **1.415.444,00 zł** przekazano adekwatnie do realizowanych zadań w wysokości **1.409.606,52 zł**, co stanowiło 99,59% planu.

Rozdział 85406 - Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne

W ramach jednostek organizacyjnych powiatu funkcjonowały:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Czarnkowie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Trzciance,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krzyżu Wlkp.

Na wydatki związane z bieżącym ich funkcjonowaniem w 2017 roku zaplanowano kwotę **1.680.011,00 zł**, z czego wykorzystano **1.677.365,87 zł**, tj. 99,84%.

W ramach wydatków udało się wyasygnować środki na przeprowadzenie remontów na kwotę **26.614,00 zł**, w tym na konserwację urządzeń i naprawę sprzętu. Wydatki ogółem wyniosły **26.543,52 zł**, czyli 99,74%, gdzie do najważniejszych zadań należały remonty w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Trzciance polegające na:

- przebudowie ścianki działowej w sekretariacie z drzwiami przesuwными na łączną kwotę **10.024,50 zł**,
- wymianie drzwi wejściowych poradni na łączną kwotę **7.999,99 zł**,
- demontażu ściany i drzwi drewnianych oraz malowanie dwóch pomieszczeń na łączną kwotę **4.800,00 zł**,
- wymianie drzwi wewnętrznych lokatorowi na łączną kwotę **1.200,00 zł**.

Pozostałe wydatki w tym paragrafie dotyczyły między innymi przeglądów i konserwacji kotłowni oraz sprzętu przeciwpożarowego.

W rozdziale tym w kwocie ogółem zaplanowana została również dotacja dla Powiatu Pilskiego na realizację zadania polegającego na przeprowadzaniu badań i wydawaniu opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci niewidomych i słabo widzących, dzieci niesłyszących i słabo słyszących oraz dzieci z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera z Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego. Zaplanowana kwota dotacji **30.000,00 zł**, została wydatkowana w 83,33%, tj. w wysokości **25.000,00 zł**.

Rozdział 85407 - Placówki wychowania pozaszkolnego

W ramach ww. rozdziału realizowane były zadania Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance. Na jego wydatki w 2017 roku zabezpieczono w planie kwotę **779.073,00 zł**, z czego wydano **761.422,08 zł**, tj. 97,73%. W ramach wydatków udało się wyasygnować niewielkie środki na przeprowadzenie kilku drobnych remontów w Młodzieżowym Domu Kultury w Trzciance ogółem na kwotę **3.500,00 zł**, z czego wykorzystano **3.140,28 zł**, tj. 89,72%. Środki przeznaczone na naprawę wyposażenia i sprzętu oraz dozory i naprawy instalacyjne.

Ponadto w ramach wydatków inwestycyjnych z planowanej kwoty **88.800,00 zł**, wydatkowano **88.796,06 zł**, czyli 99,99%, gdzie do najważniejszych zadań należały:

- „Wykonanie termomodernizacji budynku Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance II etap” na kwotę **41.304,44 zł**,

- „Wykonanie termomodernizacji ściany frontowej budynku Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance” na kwotę **28.999,65 zł**,
- „Przebudowa łącznika budynku głównego i sali teatralnej oraz dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych w Młodzieżowym Domu Kultury w Trzciance” na kwotę **18.491,97 zł**.

Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne

W strukturach powiatowych jednostek organizacyjnych funkcjonują dwa internaty:

- Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
 - Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- oraz dwa internaty przy szkołach niepublicznych, tj. przy Edukacji Lubasz Spółka z o.o. w Lubaszu oraz Prywatnym Zespole Szkół w Czarnkowie.

Na bieżące utrzymanie tych jednostek w roku 2017 wydatkowano łącznie kwotę **2.818.774,72 zł**, tj. 99,97% z planowanych środków w wysokości **2.819.498,00 zł**, w tym dotacje przekazywane dla szkół niepublicznych wyniosły **2.202.985,79 zł**, tj. 99,97% z planowanych **2.203.660,00 zł** środków.

Zaplanowane dotacje przekazane zostały adekwatnie do realizowanych zadań, w tym odpowiednio:

- Edukacja Lubasz Spółka z o.o. w Lubaszu - **1.789.462,93 zł**,
- Prywatnego Zespołu Szkół w Czarnkowie - **413.522,86 zł**.

W internatach powiatowych udało się przeznaczyć środki w kwocie **12.669,50 zł** na przeprowadzenie kilku drobnych remontów i bieżące naprawy sprzętu i konserwację urządzeń. Do najważniejszych zadań należał remont korytarza i klatki schodowej na kwotę **9.999,90 zł** w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance.

Ponadto w ramach wydatków inwestycyjnych wydatkowano 100,00% planowanej kwoty **68.000,00 zł** na zadanie pn. „Dostosowanie pomieszczeń internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance do wymagań ochrony p-poż w związku z otrzymanym postanowieniem Komendanta Wojewódzkiego PSP w Poznaniu” etap II.

Rozdział 85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

W ramach rozdziału środki w kwocie **4.422,00 zł** zaplanowano na zakup podręczników dla uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach w ramach Rządowego Programu Pomocy Uczniom „Wyprawka Szkolna”. Otrzymane środki, wykorzystano w kwocie **4.421,04 zł**, co stanowiło 99,98%.

Rozdział 85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym

W rozdziale tym realizowane były wydatki na stypendia dla uczniów. Ogółem na to zadanie w 2017 roku zaplanowano kwotę **28.800,00 zł**, która została wykorzystana w 100,00%. Wpływ na

to miała przede wszystkim realizacja powiatowego programu stypendialnego pn. „Stypendia Starosty Czarnkowsko-Trzcianeckiego”, skierowanego do uczniów szczególnie uzdolnionych, kształcących się w szkołach prowadzonych przez Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki. W ramach programu 72 uczniów otrzymało w roku 2017 stypendium w wysokości **400,00 zł**.

Rozdział 85419 - Ośrodki rewalidacyjno- wychowawcze

W ramach ww. rozdziału zaplanowano w formie dotacji środki dla Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego „Deo Gratias” w Gębicach funkcjonującego w Zespole Placówek Oświatowych „Nasz Dom” w Gębicach prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek. Zaplanowano dotację ogółem na kwotę **469.196,00 zł**, z której przekazane zostały środki adekwatnie do realizowanych zadań w wysokości **469.195,10 zł**, co stanowi 99,99% planu.

Rozdział 85421 - Młodzieżowe ośrodki socjoterapii

W ramach ww. rozdziału realizowane były głównie wydatki Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej. Na ten cel w 2017 roku zaplanowano kwotę **2.857.854,00 zł**, z czego wykorzystano **2.857.531,82 zł**, tj. 99,99% planu. W wydatkowanych środkach udało się również przeznaczyć pewne środki na zadania remontowe i inwestycyjne. Na zadania remontowe w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Białej przeznaczono kwotę **10.617,12 zł**, wydatkowane m.in. na naprawę pokrycia dachu w internacie, naprawę kotła c.o., naprawę i podłączenie kamer, wykonanie podłączenia kratki ściekowej w stołówce, remont i wymianę ogrodzenia. Natomiast na zadanie inwestycyjne przewidziano **337.839,00 zł**, gdzie wydatkowano kwotę **337.617,91 zł** na:

- „Wykonanie termomodernizacji budynku głównego Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej” - **330.117,94 zł**,
- „Modernizację pomieszczenia do wydawania posiłków w budynku po internacie w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Białej” - **7.499,97 zł**.

Rozdział 85446 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli

Środki na ten cel wyodrębnione były zgodnie z zasadami przyjętymi w dziale 801. Na realizację wydatków związanych z doksztalcaniem i doskonaleniem nauczycieli zaplanowano ogółem kwotę **32.800,00 zł**. Adekwatnie do zapotrzebowania poszczególnych placówek oświatowych wydatkowano kwotę **31.705,55 zł**, tj. 96,66%.

Rozdział 85495 - Pozostała działalność

W rozdziale tym zaplanowano ogółem kwotę na sumę **620.364,00 zł**, z czego wydano **610.378,69 zł**, tj. 98,39%. Szczegółowo wydatkowane środki na poszczególne zagadnienia przedstawiały się następująco:

- wydatki bieżące Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance związane z utrzymaniem Hali Widowiskowo-Sportowej w Trzciance, utrzymaniem pomieszczenia w Młodzieżowym Domu Kultury wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance, oraz koszty etatu Prezesa Oddziału ZNP (przy współdziałaniu finansowym Miasta i Gminy Trzcianka w kwocie **291.330,23 zł**) - **567.039,58 zł**,
- sfinansowanie odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników oświaty (min. 75,00%) - **22.827,88 zł**,
- sfinansowanie nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się pracowników oświaty i nauczycieli odchodzących na emeryturę, które uruchomione zostały głównie w związku z obchodami święta Dnia Edukacji - **14.588,27 zł**,
- sfinansowanie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów i rencistów szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat - **3.539,97 zł**,
- wspieranie inicjatyw młodzieżowych uczniów szkół prowadzonych przez Powiat - **2.382,99 zł**.

Tytułem uzupełnienia należy dodać, iż w ramach wydatków remontowych z zaplanowanej kwoty **11.600,00 zł** wykonano **11.528,06 zł**, co stanowiło 99,38% planu. Do najważniejszych zadań w Hali Widowiskowo-Sportowej przy Młodzieżowym Domu Kultury w Trzciance należały:

- konserwacja systemu p. poż. - **1.968,00 zł**,
- odnowienie linii na płycie głównej hali - **3.900,01 zł**,
- wymiana opraw oświetleniowych - **1.205,00 zł**.

Pozostałe środki w kwocie **4.455,05 zł** przeznaczono na bieżące naprawy.

Podsumowując wydatkowanie środków w dziale 854 należy stwierdzić, iż pomimo znacznych potrzeb w zakresie bieżącego utrzymania i realizowania zadań, udało się również wydatkować pewne środki na zadania remontowe w wysokości **64.498,48 zł**.

Ponadto zrealizowano zadania inwestycyjne na kwotę ogółem **494.413,97 zł**, szczegółowy opis zrealizowanych inwestycji opisano przy poszczególnych rozdziałach.

Dział 855 - Rodzina

Plan: **5.473.286,00 zł**

Wykonanie: **5.313.720,95 zł**, czyli 97,08%.

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze

Wydatki związane z wypłatą świadczeń dla rodzin zastępczych, a także na kontynuowanie nauki dzieci, jednorazowe pomoce, dofinansowanie do mieszkań oraz usamodzielnienie, finansowane były w przeważającej mierze z środków własnych powiatu, ale także z dotacji powiatów z terenu których pochodzą dzieci umieszczane w naszych rodzinach. W 2017 roku w niniejszym rozdziale uwzględniono zadanie finansowane z budżetu państwa - środki na wypłaty dodatku

wychowawczego na każde dziecko w rodzinie zastępczej do 18 roku życia, stąd znaczące zwiększenie planu w porównaniu do lat poprzednich.

Ogółem zaplanowana w rozdziale kwota na 2017 rok wyniosła **3.785.300,00 zł**, z czego wydatkowano **3.674.168,31 zł**, co oznaczało 97,06% planu. Na wymieniony wyżej program finansowany z dotacji celowej z budżetu państwa z planowanej kwoty **812.530,00 zł**, poniesiono wydatki w wysokości **807.897,15 zł**, czyli 99,43% planu.

Od lat powiat boryka się z problemem w realizacji zadania - tak jak w przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych - związanym z dużą rotacją dzieci i trwającym procesem zawierania porozumień. Zwłaszcza pod względem formalno-prawnym funkcjonują dwa odmienne stanowiska w zakresie klasyfikacji wydatków co powoduje, iż niektóre powiaty nie chcą traktować przekazywanych środków jako dotację. W 2017 roku z ww. tytułu uzyskano wsparcie od powiatów na kwotę **614.036,46 zł**.

Za realizację ww. zadania merytorycznie odpowiadało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, dlatego też w jego planie przypisano aż **3.250.213,00 zł**. Wydatkowanie wyniosło 96,58%, tj. w wysokości **3.139.083,37 zł**. Środki przeznaczone na następujące zadania:

- rodziny zastępcze własne (118 dzieci), łącznie z wynagrodzeniami rodzin zawodowych zaplanowano **1.823.417,00 zł**, przeznaczono **1.717.149,76 zł**, czyli 94,17%, na:
 - świadczenia za dzieci - **1.205.797,56 zł**,
 - kontynuację nauki - **77.022,51 zł**,
 - dofinansowanie do wynajmu mieszkań oraz utrzymania lokalu mieszkalnego - **38.946,43 zł**,
 - usamodzielnienie wychowanków - **16.500,00 zł**,
 - zagospodarowanie - **4.500,00 zł**,
 - utworzenie nowych rodzin - **12.950,00 zł**,
 - zdarzenia losowe - **23.830,00 zł**,
 - wypoczynek poza miejscem zamieszkania dziecka - **12.000,00 zł**,
 - dofinansowanie do utrzymania lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego - **36.329,68 zł**,
 - dofinansowanie pokrycia kosztów remontu - **3.445,00 zł**,
 - wynagrodzenia 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - **101.454,38 zł**,
 - wynagrodzenie rodzin zawodowych - **155.990,47 zł**,
 - zakup materiałów - **4.978,88 zł**,
 - zakup środków żywności - **124,20 zł**,
 - zakup usług pozostałych - **15.993,85 zł**,
 - koszty szkolenia rodzin zastępczych - **7.286,80 zł**;
- dzieci (40) pochodzące spoza terenu powiatu umieszczone w naszych rodzinach zastępczych przypisano w planie **614.266,00 zł**, wydano **614.036,46 zł**, co stanowiło 99,96%, z tego:
 - świadczenia za dzieci - **479.343,06 zł**,
 - utrzymanie lokalu mieszkalnego - **27.236,32 zł**,
 - zdarzenia losowe - **1.000,00 zł**,
 - wypoczynek poza miejscem zamieszkania - **300,00 zł**,
 - wynagrodzenie rodzin zawodowych - **106.157,08 zł**.

W rozdziale tym zabezpieczono również kwotę **535.087,00 zł** tytułem dotacji celowych dla powiatów, z którymi podpisane są porozumienia, dotyczące pokrywania kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych znajdujących się na ich terenie. W 2017 roku przekazano dotacje na ogólną sumę **535.084,94 zł**, co oznaczało 99,99% planu. Środki przeznaczone dla:

- Powiatu Szamotulskiego – **12.163,08 zł**,
- Powiatu Pilskiego – **44.220,00 zł**,
- Powiat Nowosądeckiego – **15.350,00 zł**,
- Miasta Poznań – **154.762,66 zł**,
- Powiatu Gorlickiego – **81.736,28 zł**,
- Powiatu Obornickiego – **37.834,80 zł**,
- Powiatu Ostrzeszowskiego – **15.840,00 zł**,
- Powiatu Polickiego – **9.600,00 zł**,
- Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego – **26.528,06 zł**,
- Powiatu Wałeckiego – **7.260,00 zł**,
- Powiatu Warszawskiego Zachodniego – **4.354,84 zł**,
- Powiatu Gostyńskiego – **99.600,42 zł**,
- Powiatu Poznańskiego – **25.834,80 zł**.

Rozdział 85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

Na terenie Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Ich utrzymanie finansowane było z środków własnych powiatu, wspieranych dotacjami przekazywanymi przez inne powiaty z których pochodzą dzieci. W 2017 roku z porozumień na działalność placówek uzyskano **532.193,64 zł**. Placówki otrzymują od powiatu dotację na bieżące wydatki, bowiem zadania z tego zakresu powierzone zostały do realizacji stowarzyszeniu „Pomagajmy Dzieciom” w Trzciance oraz Stowarzyszeniu na Rzecz Dziecka i Rodziny „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. Wysokość planowanej dotacji uzależniona była od określonego kosztu utrzymania dziecka oraz wynikała z miesięcznych rozliczeń dotyczących aktualnej liczby dzieci przebywającej w tej placówce. Ogółem na ten cel zabezpieczono dotację na kwotę **1.107.889,00 zł**, z czego wykorzystano **1.106.787,30 zł**, czyli 99,90% planu, z tego:

- placówka „Przyjazny Dom” w Trzciance - **559.902,78 zł**,
- placówka „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp.- **546.884,52 zł**.

Kolejnym zadaniem spoczywającym na barkach powiatu było również finansowanie wydatków związanych z usamodzielnianiem wychowanków tychże placówek. Zadanie to realizowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które w planie miało na ten cel przypisane środki. Ostateczna kwota planu opiewała na **163.738,00 zł**, z czego wydatkowano **127.456,09 zł**, tj. 77,84%. Środki te przeznaczone zostały na:

- kontynuowanie nauki wychowanków - **48.565,84 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań wychowanków - **50.424,25 zł**,
- pomoc pieniężną na zagospodarowanie wychowanków opuszczających placówkę - **3.000,00 zł**,

- usamodzielnienie wychowanków - **25.466,00 zł**,

W planie Starostwa Powiatowego przypisana była kwota **11.048,00 zł**, wydatki te nie zostały zrealizowane.

Ponadto zabezpieczono kwotę **1.043,00 zł** tytułem sfinansowania kosztów interwencyjnego pobytu 2 dzieci z terenu naszego powiatu we Wrocławskim Centrum Opieki i Wychowania oraz w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Dom przy Głogowej” z siedzibą w Słupsku. Wydatkowano na ten cel **1.041,92 zł**.

Z kolei w formie dotacji zaplanowano środki na opłacenie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z naszego terenu, a umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Zaplanowana na ten cel kwota **404.268,00 zł**, wykorzystana została prawie w 100,00%. Środki przekazano dla:

- Powiatu Gnieźnieńskiego - **346.542,40 zł**,
- Powiatu Szamotulskiego - **57.724,93 zł**.

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Plan: **178.237,00 zł**

Wykonanie: **146.560,30 zł**, co oznaczało 82,23%.

Rozdział 90002 - Gospodarka odpadami

W ramach tego rozdziału zaplanowano środki na realizację przedsięwzięcia pn. „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i inwentarskich na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego”. Ostatecznie planowane wydatki opiewały na **119.159,00 zł**, które zrealizowane zostały w 93,00 % i wyniosły **110.816,27 zł**. Środki zostały rozdysponowane na 128 wniosków ze złożonych 157. Na wykonanie tego zadania pozyskano następujące źródła finansowania, a mianowicie:

- z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu - **84.000,00 zł**,
- od samorządów gminnych - **25.154,03 zł**,
- dochody z wpływów z tytułu opłat i kar - **1.662,24 zł**.

Rozdział 90095 - Pozostała działalność

Ogółem zaplanowano środki w kwocie **59.078,00 zł**, z czego wydano **35.744,03 zł**, co stanowiło 60,50% planu.

W rozdziale tym sklasyfikowano pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i gospodarki wodnej. Źródłem ich finansowania były środki pochodzące z wpływów z tytułu opłat i kar w kwocie **22.494,03 zł**, które wykorzystano na:

- dotację celową dla Powiatu Pilskiego na organizację „Ponadpowiatowej Olimpiady Ekologicznej Subregionu Północnej Wielkopolski - II etap” - **1.000,00 zł**;
- wykonanie opinii dendrologicznej w zakresie prowadzonego postępowania dot. zniszczenia lub uszkodzenia drzew w Łokaczu Małym - **3.000,00 zł**;
- zakup nagród książkowych i rzeczowych na konkursy oraz przygotowanie konferencji o charakterze ekologicznym - „XVI Konkurs Biologiczno-Chemiczny z elementami ekologii”, „XVIII Powiatowy Międzyszkolny Przegląd Piosenki Ekologicznej w Szkole Podstawowej w Dzierżąźnie Wielkim”, „X Olimpiadę Ekologiczną Subregionu Północnej Wielkopolski”, II Powiatowy konkurs środowiskowy dot. „Gospodarki odpadami”, „Drzewko za szkło” - **4.640,21 zł**;
- opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na lata 2017-2020” oraz „Raportu z wykonania programu ochrony środowiska dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na lata 2013-2016 - **9.000,00 zł**;
- opracowanie opinii w sprawie prawidłowego piętrzenia i progów wodnych rzeki Bukówki - **2.250,00 zł**;
- szkolenia pracowników z zakresu ochrony środowiska - **2.603,82 zł**.

Ponadto w rozdziale tym zaplanowano wydatki ze środków własnych na ogólną kwotę **13.250,00 zł**, z czego wykorzystano 100,00%. Wydatki obejmowały opracowanie opinii w sprawie ustalenia czy zachodzą naruszenia interesu osób trzecich polegające na podtapianiu nieruchomości w m. Łomnica w wysokości **2.250,00 zł** oraz wsparcie organizacji pożytku publicznego na realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju w trybie konkursowym. Ogółem przeznaczono i wykorzystano **11.000,00 zł**, z czego dla:

- Związku Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska, Hufiec w Trzciance - **5.000,00 zł**,
- Ochotniczej Straży Pożarnej w Przybychowie - **6.000,00 zł**.

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Plan: **146.610,00 zł**

Wykonanie: **141.966,73 zł**, co stanowiło 96,83%.

Rozdział 92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury

Głównym zadaniem finansowanym w rozdziale był Powiatowy Kalendarz Imprez, na który zabezpieczono kwotę **34.300,00 zł**, wykonano **33.326,97 zł**, co stanowiło 97,16%.

W ramach wymienionych środków zorganizowano lub dofinansowano 16 zadań realizowanych samodzielnie lub przy współpracy z gminami, gminnymi jednostkami kultury oraz szkołami szczebla podstawowego i gimnazjalnego. Wydatki związane były przede wszystkim z zakupem książek i innych nagród rzeczowych oraz statuetek dla laureatów konkursów. Część środków przeznaczona została na pokrycie kosztów poczęstunku dla uczestników imprez, jak również

innych wydatków, jak np.: występ zespołu mażoretek na uroczystościach 99-Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego, druk plakatów na „XXII Powiatowe Święto Pieśni i Muzyki”, organizację koncertu w ramach „XX Turnieju Poezji Mówionej i Śpiewanej Łagodne Klimaty”, obsługa techniczna „Pikniku Muzealnego, czy też druk katalogu z okazji XXII Ogólnopolskiego Konkursu Fotografii „Portret”.

Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Powiatu zasadami, przyznano również organizację imprez jednostkom organizacyjnym powiatu i przypisano w ich budżetach środki na realizację zadań. W 2017 roku z przypisanej w budżetach szkół ponadgimnazjalnych kwoty **19.200,00 zł** wydatkowano **19.114,87 zł**, co stanowiło 99,56%. Środki wykorzystano na przeprowadzenie w szkołach ponadgimnazjalnych 25 konkursów i przeglądów.

Rozdział 92116 - Biblioteki

Zadania Biblioteki Powiatowej, zgodnie z zawartym porozumieniem w imieniu naszego powiatu, wypełnia Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Trzcianka. Na wydatki w formie dotacji celowej w 2017 roku zaplanowano kwotę **60.000,00 zł**, która została wydatkowana w 100,00% zgodnie z zasadami finansowania zawartymi w porozumieniu.

Rozdział 92195 - Pozostała działalność

W rozdziale tym zostały wyodrębnione środki własne powiatu na organizację Powiatowego Święta Planów w Hucie Szklanej, udział w Dożynkach Wojewódzko-Archidiecezjalnych w Gnieźnie, oraz sfinansowanie nagród w konkursie: „Czarnkowsko-Trzcianecki Rolnik Roku”, „Piękna wieś dziełem jej mieszkańców”, 100 lecie Obchodów Powstania Wielkopolskiego. Na zadania te przewidziano kwotę **33.110,00 zł**, a wykorzystano **29.524,89**, tj. 89,17%.

Dział 926 - Kultura fizyczna

Plan: **309.650,00 zł**

Wykonanie: **307.119,37 zł**, co stanowi 99,18%.

Rozdział 92601 - Obiekty sportowe

Zabezpieczono i jednocześnie przekazano do 30 czerwca z środków własnych powiatu pomoc finansową w formie dotacji celowej po **100.000,00 zł** każda dla:

- Samorządu Trzcianki tytułem „Dofinansowania budowy pływalni w Trzciance - opracowanie dokumentacji budowlano-wykonawczej”,
- Samorządu Wielenia na dofinansowanie „Budowy hali sportowej przy Zespole Szkół w Wieleniu”.

Rozdział 92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej

W 2017 roku z zaplanowanych środków w ramach Powiatowego Kalendarza Imprez w kwocie **10.850,00 zł**, wykonano **10.773,29 zł**, co stanowiło 99,29%.

W ramach środków ujętych w niniejszym rozdziale zorganizowano lub dofinansowano zadania realizowane samodzielnie oraz przy współpracy z gminami, Komendą Policji, kołami wędkarskimi oraz szkołami szczebla podstawowego i gimnazjalnego, a także szkołkami piłkarskimi w powiecie. Wydatki wiązały się głównie z zakupem pucharów, medali, nagród, piłek, trofeów oraz koszulek sportowych.

Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Powiatu zasadami, przyznano również organizację imprez jednostkom organizacyjnym powiatu i przypisano w ich budżetach środki na realizację zadań. Z przypisanej w budżetach szkół ponadgimnazjalnych kwoty **18.800,00 zł** wykorzystano **16.586,08 zł**, co stanowiło 88,22%. Środki przeznaczono na zorganizowanie 6 turniejów sportowych oraz na pokrycie kosztów wyjazdu uczniów szkół ponadgimnazjalnych na zawody sportowe w ramach „Licealiady”.

Ponadto w niniejszym rozdziale przypisane zostały środki w ramach porozumień z Gminą Trzcianka na realizację przez Młodzieżowy Dom Kultury w Trzciance zadań polegających na organizacji: ulicznego biegu im. Tadeusza Zielińskiego i wyścigów rowerowych oraz VII Międzynarodowego Memoriału Szachowego im. Ferdynanda Dziedzica. Planowano na ww. cel **35.000,00 zł**, wykonanie wyniosło 100,00%.

Najwyższą jednak pozycję w ramach kwot zaplanowanych w rozdziale stanowiły dotacje celowe dla stowarzyszeń, na finansowanie lub dofinansowanie zleconych im do realizacji zadań z zakresu upowszechniania i wspierania sportu i kultury fizycznej, które wystąpiły z ofertami w konkursie przeprowadzonym zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2017 roku dofinansowanie zaplanowano na ogółem **42.000,00 zł**, z czego wykorzystano **41.760,00 zł**, czyli 99,47% na inicjatywy zaproponowane przez:

- Klub Sportowy TSD w Trzciance - **3.760,00 zł**,
- Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Czarnkowie - **7.000,00 zł**,
- Rowerowa Sekcja Turystyczna w Czarnkowie - **1.500,00 zł**,
- Uczniowski Klub Sportowy „Płomień” w Wieleniu - **3.000,00 zł**,
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Czarnkowie - **16.000,00 zł**,
- Stowarzyszenie Miłośników Brydża „Dama Pik” w Czarnkowie - **1.000,00 zł**,
- Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska Wielkopolskie Poznań - **2.500,00 zł**,
- Akademia Piłkarska „Bambinis” w Trzciance - **2.000,00 zł**,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Karate Tradycyjnego „Fudokan” w Krzyżu Wlkp. z siedzibą w Pęckowie - **2.000,00 zł**,
- Wieleńskie Stowarzyszenie Sportowe im. Józefa Nojiego w Wieleniu - **3.000,00 zł**;

Ponadto przyznano i przekazano dotację w wysokości **3.000,00 zł** w trybie pozakonkursowym. Środki uzyskali:

- Stowarzyszenie Nasza Wieś Naszym Domem w Kamienniku - **1.000,00 zł**,
- Uczniowski Klub Sportowy „Kajak” w Trzciance - **2.000,00 zł**.

VI. INFORMACJA O WPROWADZONYCH ZMIANACH W PLANIE WYDATKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW FINANSOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH REALIZACJA

Poddając analizie zakres planowanych i zrealizowanych wydatków na programy i projekty ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, to dotyczyły one zarówno zadań bieżących jak i inwestycyjnych. Stopień realizacji poszczególnych zadań omówiono przy opisie wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach. Układ uchwały budżetowej nie wyodrębnia osobno załącznika na te zadania. Podstawowe informacje o źródłach zewnętrznych ich finansowania zawarte zostały w załączniku o dochodach, natomiast sfera wydatkowa wynika bezpośrednio z załącznika o wydatkach. Oczywiście pomiędzy planem dochodów, a wydatków wystąpiły różnice o wymagany wkład własny powiatu przy realizacji projektów, a w przypadku wieloletnich programów mogą wystąpić różnice o środki nie wykorzystane w roku poprzednim. Generalnie od uchwalenia budżetu do 29 grudnia w omawianym zakresie wprowadzono zmiany Z uchwałami Rady Powiatu w sprawie zmian uchwały budżetowej: w miesiącu od stycznia do czerwca (za wyjątkiem miesiąca kwietnia) oraz w miesiącu wrześniu i grudniu. Zmiany między innymi dotyczyły urealnienia kwot do faktycznych potrzeb, a także przypisania nowych projektów.

Do projektów finansowanych w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego - Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki należały:

- Wydział Funduszy Europejskich Starostwa Powiatowego:
 - „Nowe kwalifikacje twoją szansą” - dotyczy uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie, Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance, Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp. - lata 2016-2018, w roku 2017 zaplanowano **17.000,00 zł**, wydano 87,41%, czyli **14.860,49 zł**,
 - „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach”- na lata 2017-2020, w roku 2017 zaplanowano **270.118,00 zł**, wydano 89,48%, czyli **241.697,85 zł**;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance:
 - „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - lata 2016-2018, w 2017 roku zaplanowano ogółem z wydatkami majątkowymi **1.257.565,00 zł**, wydano 81,18%, czyli **1.020.862,59 zł**,
 - „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - lata 2017-2019, w 2017 roku zaplanowano **264.353,00 zł**, wydatki nie zostały zrealizowane. Realizacja nastąpi w latach kolejnych.

Z kolei z środków od Narodowej Agencji Programu Erasmus +:

- Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp.
 - „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919” - lata 2015-2017, w roku 2017 zaplanowano **144.022,00 zł**, wydano **143.557,35 zł**, co stanowiło 99,68%,

- „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 BIS” - lata 2017-2019, w roku 2017 zaplanowano **40.000,00 zł**, wydano **14.149,68 zł**, co stanowiło 35,37%;
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie
- „Poznajemy dualny system kształcenia” - na lata 2016-2017, w tym 2017 rok, zaplanowano **26.236,00 zł**, wydano 100,00%.

Ponadto, Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki na mocy porozumienia powierzył Samorządowi Województwa Wielkopolskiego prowadzenie zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Zgodnie z projektem pn. „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi województwa”, Powiat ma przekazać Samorządowi Województwa Wielkopolskiego w latach 2017-2019 dotację celową w kwocie **586.480,90 zł**, ostatecznie zaplanowana na rok 2017 kwota **11.729,62 zł** nie została wykorzystana przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Podsumowując zbiorczo, wydane środki w 2017 roku opiewały na kwotę **1.461.363,96 zł**, z tego:

- z środków zewnętrznych (w tym unijnych) – **1.269.116,80 zł**,
- z budżetu państwa – **192.247,16 zł**.

VII. STOPIEŃ ZAAWANSOWANIA REALIZACJI PROGRAMÓW WIELOLETNICH

Odnosząc się do planowanych i wprowadzanych w trakcie roku zmian w zakresie wydatków na wieloletnie programy, to należy dodać, że zadania z tego zakresu zostały ujęte w załączniku dotyczącym przedsięwzięć finansowych w Wieloletniej Prognozie Finansowej i obejmowały okres lat 2017-2022. Realizacja zadań wieloletnich stanowiła kolejną sferę w budżecie, która ulegała zmianom w związku z pojawiającymi się nowymi możliwościami, a także w celu urealnienia wysokości kwot oraz zadań.

Szczegółowa informacja z zakresu wydatkowanych środków na projekty została przedstawiona zarówno przy opisie wydatków w **pkt V** niniejszego sprawozdania jak i w **pkt VI**. Wobec powyższego nie ma konieczności powielania tych informacji. Z uwagi jednak na obowiązek przedłożenia stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich, to poniżej zostaną przedstawione zbiorcze informacje z tego zakresu.

W 2017 roku zawarto umowy na kolejne projekty, kontynuowano realizację wcześniejszych umów, a 5 z nich została zakończona:

- **programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem Unii Europejskiej:**
 - **wydatki bieżące**

- „Nowe kwalifikacje Twoją Szansą” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
- „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance,
- „Poznajemy dualny system kształcenia” - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wielkopolskim” - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp.,
- „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 BIS” - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp.,
- „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
- „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance;
- **wydatki majątkowe**
- „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance,
- „Doświadczam siebie i świat. Zajęcia matematyczno-przyrodnicze i terapeutyczne dla uczniów i uczennic Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
- „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie;
- **programy, projekty lub zadania pozostałe:**
- **wydatki bieżące:**
- umowa ubezpieczenia Or.272.4.2016.ST - Ochrona ubezpieczeniowa mienia - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
- dofinansowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez stowarzyszenia,
- umowa nr 1311277 T-Mobile S.A. - usługi telekomunikacyjne - Dom Pomocy Społecznej w Trzciance,
- wykonanie pokrycia dachowego z blachy na pawilonie szkolnym nr 2 oraz wykonanie pokrycia dachowego z papy termozgrzewalnej na pawilonie szkolnym nr 1 w Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp. - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp. (realizacja po 2017 roku),
- porozumienie z Ministerstwem Edukacji Narodowej Nr MEN/2017/DWKI/1757 z dnia 27.11.2017 r. dot. realizacji kompleksowego wsparcia dla rodzin "Za życiem" - przygotowanie i utrzymanie miejsc w internacie dla uczennic w ciąży - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,

- umowa nr KM.032.5.2017.RR z Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych S.A. - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie (realizacja po 2017 roku);
- **wydatki majątkowe:**
 - „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
 - „Dofinansowanie budowy pływalni w Trzciance” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie (realizacja po 2017 roku),
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie,
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1337P w miejscowości Mężyk” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie,
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1343P w miejscowości Młynkowo” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie,
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1846P w miejscowości Tarnówko” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie,
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie,
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka - Sokołowo I, II etap” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie,
 - „Rozbudowa i przebudowa budynku Szpitala Powiatowego w Czarnkowie przy ul. Kościuszki 94 - Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
 - „Budowa sali sportowej wraz z zapleczem sanitarno-higienicznym oraz termomodernizacja i remont przyległego do niej budynku dydaktycznego w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
 - „Wykonanie pokrycia dachowego z blachy na pawilonie szkolnym nr 2 oraz wykonanie pokrycia dachowego z papy termozgrzewalnej na pawilonie szkolnym nr 1 w Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.” - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp.

Podsumowując rok 2017 należy wskazać, iż był tym rokiem w którym realizowano projekty ujmowane jako wydatki bieżące, poza przypadkiem projektu pn. „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim” realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Natomiast w katalogu przedsięwzięć majątkowych, zgodnie z zapisami w Załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej, brak jest wykonania tylko w projekcie pn. „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu województwa” realizowanym przez Starostwo Powiatowe w Czarnkowie, będzie on kontynuowany w latach następnych.

Oceniając nakłady finansowe jakie w perspektywie kolejnych lat zostaną poczynione na przedsięwzięcia, to po uwzględnieniu już wydatkowanych środków w latach poprzednich łącznie z rokiem 2017 - pozostałe planowane wydatki w układzie rodzajowym przedstawiają się następująco:

- wydatki bieżące lata 2018-2022 - **10.029.427,00 zł**,
- wydatki majątkowe lata 2018-2020 - **12.436.540,28 zł**.

Oceniając sam rok 2017 należy wskazać, iż wydatki związane z realizacją przedsięwzięć uwzględnionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej przedstawiały się następująco:

- wydatki bieżące:
 - planowana kwota – **3.088.217,00 zł**,
 - wydatkowana kwota – **2.531.321,93 zł**;
- wydatki majątkowe:
 - planowana kwota – **6.713.043,62 zł**,
 - wydatkowana kwota – **6.359.139,72 zł**.

Ponadto, należy dodać, iż jednostki oświatowe przystępowały do realizacji różnych projektów, gdzie wkład własny wyliczano na podstawie zaangażowania w nim czynnika materialnego. Wszystkie takie inicjatywy dotyczyły wydatków bieżących.

VIII. ANALIZA STOPNIA REALIZACJI WYNAGRODZEŃ I POCHODNYCH

Rozpatrując część wydatków bieżących w układzie rodzajowym najwyższą pozycję stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, które zostały w 2017 roku zrealizowane w 98,95%. Odnosząc je do ogółu wydatków bieżących, to zaplanowana kwota **50.590.997,00 zł** stanowiła w nich 58,45%. Natomiast ich wykonanie w wysokości **50.061.775,29 zł** to 59,28% w stosunku do ogółu zrealizowanych wydatków bieżących. W ramach wydatków wynikających z uchwały budżetowej należy rozgraniczyć typowo środki przeznaczone na cały katalog wydatków dotyczących wynagrodzeń i pochodnych oraz uposażeń funkcjonariuszy, wynikających ze struktury zatrudnienia w powiatowych jednostkach budżetowych.

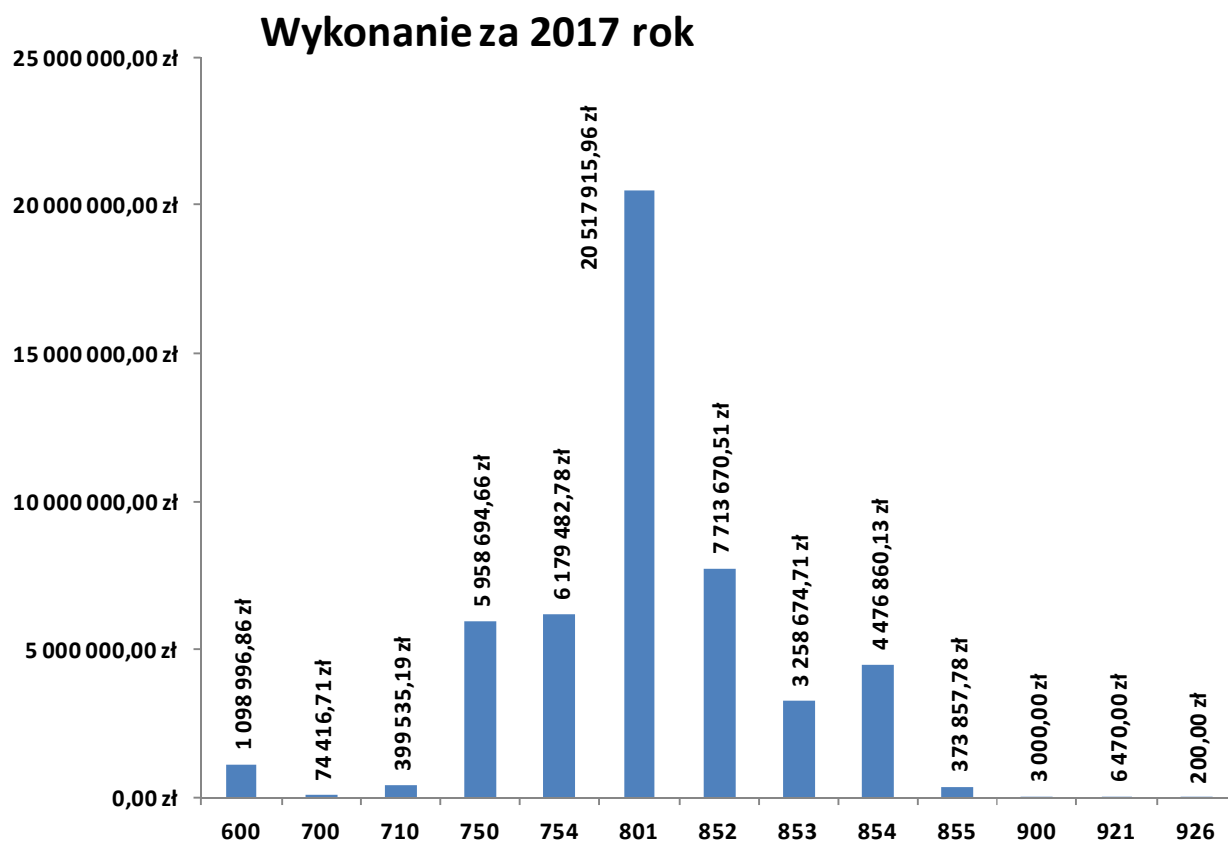
Można więc wskazać podział na dwie grupy:

- katalog wydatków dotyczących wynagrodzeń i pochodnych oraz uposażeń funkcjonariuszy, wynikających ze struktury zatrudnienia w powiatowych jednostkach budżetowych, gdzie zaplanowano kwotę **50.017.789,00 zł**, a wykonano **49.653.606,63 zł**, co stanowiło 99,27% planu,
- pozostałe wydatkowane kwoty na wynagrodzenia i pochodne od nich naliczone wynikające z realizacji projektów finansowanych z środków zewnętrznych gdzie plan wynosił **573.208,00 zł**, z czego wykorzystano **408.168,66 zł**, czyli 71,21%.

Środki na tę grupę wydatków obejmowały znaczącą część dziedzin budżetu, a ich wysokość oczywiście uzależniona była od liczby zatrudnionych pracowników w jednostkach organizacyjnych powiatu, powiatowych służbach i inspekcji. Konstruując budżet powiatu na 2017 rok Zarząd Powiatu wyodrębnił środki w rezerwach celowych na wzrost wynagrodzeń

średnio o 6,00% dla pracowników administracji i obsługi (finansowanych z środków własnych powiatu) jednostek organizacyjnych. Wyjątkowo potraktowano domy pomocy społecznej, gdzie środki na ww. cel zabezpieczono już na etapie uchwalania budżetu w planach finansowych tych jednostek. Podwyżki zostały wdrożone w I półroczu.

Jak wynika z poniższego wykresu największe kwoty zaplanowane, a zarazem i wydatkowane, niezmiennie od lat, występowały w działach: **801, 852, 754, 750, 854, 853**.

IX. DOCHODY BUDŻETU PAŃSTWA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONYCH JEDNOSTCE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W załączniku **nr 5** do sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 rok zaprezentowano tabelaryczne zestawienia z zakresu:

- realizacji dochodów, które podlegały przekazaniu do budżetu państwa, a były związane z realizacją zadań zleconych powiatowi,
- uzyskanych dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami realizowanych przez powiat i wydatków nimi finansowanych.

Dochody te wynikały z podjętej uchwały Zarządu Powiatu w sprawie uchwalenia planu

finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Wobec faktu, iż zarówno sfera uzyskanych dotacji z budżetu państwa i poniesionych wydatków z tego zakresu były szczegółowo opisane w *pkt IV* i *V*, to poniższy opis dotyczyć będzie tylko wspomnianej wyżej części dochodów.

Dochody ogółem zostały zrealizowane w kwocie **1.498.918,68 zł**. Określony w tym względzie plan wynosił **1.078.800,00 zł**, co oznaczało znacznie wyższą kwotę jak zaplanowano.

Były to przede wszystkim uzyskane przez Starostwo Powiatowe dochody z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami. Otrzymano wpływ środków z tego tytułu na kwotę **1.493.613,75 zł** za:

- uiszczanie opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości gruntami niezabudowanymi i zabudowanymi - **16.309,70 zł**,
- uiszczanie opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntów - **727.440,94 zł**,
- wydzierzawianie nieruchomości Skarbu Państwa - **191.086,10 zł**,
- uiszczanie opłat za przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności - **11.407,00 zł**,
- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości - **526.230,88 zł**,
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych - **2.224,88 zł**,
- odsetki za nieterminowe uiszczanie należności Skarbu Państwa, a także odsetki od należności rozłożonych na raty - **14.190,11 zł**,
- wpływy z pozostałych dochodów (w tym różne opłaty) - **4.724,14 zł**.

Szczególnie wysokie wykonanie ponad plan wystąpiło z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz z tytułu nabycia prawa własności, a także z tytułu odsetek z uwagi na skuteczne działania windykacyjne. Z kolei w przypadku opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntów nadal widnieją zaległości, głównie z uwagi na trudną sytuację finansową wielu osób, zarówno fizycznych jak i prawnych. Ogółem zaległości z tego tytułu wyniosły **541.309,43 zł**.

Pozostałe znacznie już niższe dochody pozyskane zostały przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej wyniosły **5.304,93 zł**.

Tytułem podsumowania realizacji dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, to globalnie przekazano do budżetu państwa środki w wysokości **1.126.893,98 zł**. Natomiast pozostałe dochody stanowiły 5,00% i 25,00% dochód powiatu naliczany odpowiednio w zależności od danego źródła.

X. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POWIATU

Zgodnie z wymogami zapisów ustawy o finansach publicznych elementami sprawozdania opisowego w części załączników są również te w zakresie należności i zobowiązań

z uwzględnieniem tych wymagalnych. Zostały one przedstawione według poszczególnych jednostek organizacyjnych powiatu, oraz tytułów w których one wystąpiły.

Należności zostały przedstawione w załączniku **nr 9**. Z podsumowania zbiorczego wynika, iż ogółem kwota należności za 2017 rok wynosiła **433.435,74 zł**, z tego **373.835,95 zł** stanowiły należności wymagalne. Kwoty te uwzględniają również należności względem dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Ponadto należy zaznaczyć, iż wykazana kwota należności Starostwa Powiatowego w Czarnkowie jest wyższa o **36.238,09 zł** w stosunku do kwoty wykazanej w sprawozdaniu Rb-27S z uwagi na ujemny zapis z tytułu nadpłaty wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych.

Najwyższe pozycje dotyczyły nie uzyskania należnego wpływu z tytułu:

- opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntów i z tytułu trwałego zarządu nieruchomości gruntami niezabudowanymi i zabudowanymi,
- odpłatności za wyżywienie w placówce edukacyjnej,
- innych należności, gdzie najwyższą pozycję stanowiły koszty związane z usunięciem pojazdów z drogi i ich postojem na parkingu.

Zobowiązania ujęto w załączniku **nr 10** do niniejszego sprawozdania, zachowując układ załącznika jak wyżej. Ogółem kwota zobowiązań za 2017 rok wyniosła **5.139.043,08 zł**. Bardzo istotną informacją jest fakt, iż nie odnotowano zobowiązań wymagalnych. Najwyższe kwotowo pozycje jak w latach poprzednich stanowiły zobowiązania z tytułu naliczonej kwoty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 rok, a także opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne i podatku od wynagrodzenia za miesiąc grudzień. Ogółem zobowiązania z tego tytułu opiewały na kwotę **4.857.114,08 zł**. Pozostałe kwoty zobowiązań wynikały głównie z tytułu dostaw towarów i usług (opłaty za tzw. „media”). W grupie pozostałych zobowiązań uwzględniono przede wszystkim diety radnych.

Należy zaznaczyć, iż ujęte w wykazie kwoty, wynikały z tytułu umów, których realizacja w roku następnym była niezbędna dla zachowania ciągłości działania jednostek, a ich terminy zapłaty będą upływały w roku 2018. Taka praktyka była możliwa dzięki stosownemu zapisowi uchwały budżetowej, co zostało zaakceptowane przez Radę Powiatu w § 1 ust. 10 pkt 2 jako upoważnienie dla Zarządu Powiatu do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym. Konsekwencją tego było wywołanie przez Zarząd Powiatu stosownej uchwały, która zawierała ww. postanowienia. Ponadto, należy rozpatrywać kwestię racjonalnego planowania wydatków na 12 miesięcy. Czyli zaplanowane środki muszą zabezpieczyć zobowiązania z grudnia poprzedniego roku, wchodzące jednocześnie w grupę wydatków styczniowych i kolejnych miesięcy łącznie z grudniem. Pozostałe wydatki grudnia, których termin płatności będzie przypadał na miesiąc styczeń następnego roku będą stanowiły zobowiązania.

XI. INFORMACJA W ZAKRESIE REALIZACJI WYDATKÓW NIEWYGASAJĄCYCH Z UPŁYWEM ROKU 2016

Uchwałą Nr XXIV/190/2016 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 28 grudnia 2016 roku ustalony został wykaz wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2016. Zgodnie z zapisami art. 263 ust. 4 ustawy o finansach publicznych ostateczny termin ich realizacji upływa w dniu 30 czerwca kolejnego roku budżetowego. Uchwała Rady dla wydatku niewygasającego Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach dotyczącego remontu dachu budynku tejże jednostki, ogółem określiła plan w kwocie **71.406,00 zł**, oraz wskazała ostateczny termin realizacji na dzień 31 marca. Zadanie zostało zrealizowane, środki wykorzystano na poziomie **71.405,05 zł**, czyli prawie w 100,00%. Natomiast drugie zadanie dla wydatku Starostwa Powiatowego - Wydziału Funduszy Europejskich, dotyczące wykonania dokumentacji budowlano-wykonawczej ścieżek rowerowych na terenie Miasta Czarnków, Gminy Czarnków, oraz Gminy Lubasz - nie zostało zrealizowane. Niewykorzystane środki w kwocie **182.000,00 zł** zostały zwrócone do budżetu.

XII. INFORMACJA O DOKONANYCH UMORZENIACH NALEŻNOŚCI PIENIĘŻNYCH ORAZ UDZIELONYCH ULGACH W 2017 ROKU

Integralną częścią sprawozdania opisowego za dany rok jest informacja o dokonanych umorzeniach należności pieniężnych oraz udzielonych ulgach w danym roku budżetowym. W 2017 roku dokonano niżej wymienionych umorzeń oraz ulg w spłacie należności:

Nazwa jednostki	Tytuł	Należność		Rodzaj zastosowanej pomocy
		ogółem	w tym kwota odsetek	
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Białej	Opłaty za wyżywienie wychowanek przebywających w ośrodku	15.910,86 zł	2.031,05 zł	Umorzenie decyzją Dyrektora
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance	Opłaty za pobyt dzieci własnych w rodzinie zastępczej oraz pieczy zastępczej	31.680,00 zł	0,00 zł	Umorzenie decyzją Dyrektora
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance	Odsetki za zwłokę	18,79 zł	18,79 zł	Umorzenie decyzją Dyrektora

W przypadku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance działania te są również zgodne z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wobec powyższego nie naliczono odsetek od rodzin biologicznych.

Pozostałe jednostki organizacyjne złożyły negatywne informacje w ww. zakresie.

PODSUMOWANIE

Było to kolejny rok podejmowania trudnych ale ważnych decyzji. Efektem działań Zarządu i Rady Powiatu było ostateczne rozliczenie budżetu, co otworzy w przyszłości możliwości na realizację kolejnych projektów. Szczegółowo realizacja dochodów w zakresie poszczególnych źródeł została już opisana, jednak kilka elementów mających wpływ na ogólny ich kształt należy przytoczyć. Tytułem podsumowania strony dochodowej za 2017 rok, to ostatecznie planowana kwota wynosiła **91.656.595,10 zł**, a wykonanie osiągnęło poziom 100,85%. Dokonując analizy w kontekście układu rodzajowego, to na ich wysokość wpływ miała przede wszystkim grupa dochodów bieżących, gdzie odnotowano kwotę **89.701.556,64 zł**, natomiast dochody majątkowe zamknęły się sumą **2.729.790,02 zł**.

Analizując wpływ poszczególnych źródeł dochodów można wysnuć następujące wnioski:

- dotacje z budżetu państwa, których plan wielokrotnie był zmieniany, także na plus, zostały przekazane w odpowiedniej wysokości, po uwzględnieniu ostatecznych rozliczeń zadań nimi sfinansowanych, w niektórych przypadkach wystąpiły drobne odstępstwa między planem, a ostatecznym ich wykonaniem,
- wzorem lat ubiegłych odnotowano 100,00% wpływ z tytułu poszczególnych części subwencji ogólnej,
- ostateczne rozliczenie realizacji dochodu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, i prawnych wskazało na wyższe jak zakładano wykonanie,
- pozostałe dochody, głównie te w formie dotacji na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego, bądź dodatkowe środki zostały przekazane do budżetu powiatu adekwatnie do potrzeb w tym zakresie,
- dochody własne finalnie odnotowały wyższy wpływ jak zakładał ostateczny plan,
- pod koniec roku otrzymano jednorazowo środki na uzupełnienie dochodów powiatu,
- znacznie wyższe niż planowano wykonanie części wpływu środków unijnych na realizację projektów (chodzi o zadanie planowane do realizacji przez Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp.).

Z kolei globalny plan wydatków ostatecznie osiągnął kwotę **98.344.708,72 zł**, a wykonanie w tym zakresie wyniosło 96,83%. Plan wydatków majątkowych w wyniku zmian ostatecznie wyniósł **11.788.631,62 zł**, a realizacja osiągnęła poziom **10.777.022,78 zł**, czyli 91,42% planu. Niższe wykonanie podyktowane było przede wszystkim nie w pełni rozdysponowanymi rezerwami inwestycyjnymi które nie zostały przypisane do konkretnych zadań oraz niskim zrealizowaniem zadania pn. „Cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów: Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Pilskiego, Wągrowieckiego i Złotowskiego”, spowodowane nie wyłonieniem wykonawcy, co wpłynie na przesunięcie w czasie jego realizacji.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż nierzadko na inwestycje uzyskiwano wsparcie finansowe z innych źródeł, przede wszystkim od samorządów gminnych. Natomiast na wydatki bieżące z zaplanowanej kwoty **86.556.077,10 zł**, wydatkowano środki na poziomie **84.445.244,56 zł**, co oznaczało 97,56%. Odstępstwa od planowanych kwot wystąpiły głównie w wydatkach rzeczowych, co wynikało między innymi z racjonalizacji wydatków, a także wykorzystania środków adekwatnie do realizowanych zadań. W grupie wydatków bieżących kwotę ponad **2.040.000,00 zł** przeznaczono na remonty, w tym bieżącą konserwację i naprawę sprzętu i urządzeń. Jak w latach poprzednich, część remontów wykonywana była własnym sumptem, dlatego też z analizy jednostkowych sprawozdań wynikało, iż wydatki na cele remontowe częściowo wymagały zakupu niezbędnych materiałów.

Ponadto wzorem poprzednich lat w celu prawidłowej, gospodarnej i terminowej realizacji zadań ogółem kwota **118.594,90 zł** została przeznaczona na wydatki niewygasające z upływem 2017 roku. Wydatki te dotyczyły zadania remontowego: Naprawa dróg - ręczne i mechaniczne wykonanie remontu nawierzchni dróg powiatowych masą asfaltową na gorąco dla ruchu KR2 na terenie Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego.

Aktualna sytuacja powiatu skłoniła Radę powiatu do podjęcia kroków w kierunku emisji obligacji komunalnych. Emisja obligacji ma na celu pokrycie planowanych deficytów budżetowych w latach 2017-2018 związanych z wydatkami majątkowymi, a także spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W roku 2017 przychody z tego tytułu opiewają na kwotę **2.700.000,00 zł**.

W odniesieniu do rozchodów budżetowych związanych ze spłatą zaciągniętych przez powiat kredytów, należy podkreślić, iż wszystkie zobowiązania wynikające z umów przypadające na ten rok zostały zrealizowane.

Wobec powyższego stan zadłużenia powiatu na dzień 31 grudnia wynosił **12.675.016,00 zł**.

Podsumowując, realizacja budżetu w tym roku zamknęła się deficytem na poziomie **2.790.920,68 zł**. W efekcie ostatecznego jego rozliczenia, powstała konieczność zaangażowania tzw. „wolnych środków” na poziomie **644.292,68 zł**, które przeznaczone zostały w kwocie **553.372,00 zł** na sfinansowanie rozchodów oraz pokrycie deficytu - **90.920,68 zł**. Środki te pozostały z tzw. „wolnych środków” z rozliczenia częściowo roku 2015 i roku 2016 na poziomie **6.713.485,67 zł**. Wobec powyższego Rada Powiatu w roku 2018 będzie dysponowała dodatkowym źródłem na poziomie **6.069.192,99 zł**, które będzie można zaangażować na sfinansowanie inwestycji, bądź zabezpieczyć inne pilne potrzeby w zakresie wydatków bieżących.

W uzupełnieniu można dodać, iż część z zadań niewykonanych w 2017 roku przeniesiono do realizacji na 2018 rok, wobec powyższego kwota „wolnych środków” do rozdysponowania będzie nieznacznie niższa.

Sprawozdanie opisowe sporządzono na podstawie następujących sprawozdań rocznych:

- Rb-27ZZ, Rb-27S, Rb-28S, Rb-N, Rb-Z, Rb-NDS, Rb-50, Rb-ST.

Ponadto, Zarząd Powiatu zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych, dodatkowo do sprawozdania z wykonania budżetu powiatu, radnym powiatowym załączył również:

- sprawozdania z wykonania planów finansowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej za 2017 rok.

Sporządziła:
Główny Księgowy
Teresa Garbiec

STAROSTA

Andrzej Teterus